

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KETSZERÉSE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 114. SZÁM.
1929 MÁJUS 23. CSÜTÖRTÖK.

16 FILLER

A pénzügyminiszter expozéja

A humorban sok igazság rejtőzik, a könnyen termő és könnyen szálló humoros megjegyzés sok esetben ráhibáz a valóságra. Ki ne ismerné azt a legújabb „humorkát”, mely arról szól, hogy hiszen már békebeli állapotok vannak, hiszen Wekerle a pénzügyminiszter stb. stb. Nem akarjuk az egészet elmondani, mert már a folytatása nem való erre a helyre, azonban meg kell állapítani, hogy ennek a kis tréfának a kitalálója szintén ráhibázott az igazságra. Wekerle Sándor a mostani pénzügyminiszter minden előkitűzésben higgadt, nyugodt és legteljesebb szakértelmet reprezentáló eszelekedeteiben valóban békebeli miniszter és méltán lépked nagy-névi édesapja nyomdokain.

Tegnap felsejölés után, melyet a költségvetés vitájának lezárása után mondott, mindenki meggyőződhet arról. Ha végig olvasuk beszédét, szinte az az érzés vetődik fel az emberben, hogy nem is a számokhoz kötött rideg pénzügyminiszter szavait hallja az ember, hanem az érző szívű emberét, olyan gazdasági szakértőt, ki negéért lélekkel, rettrekészkézzel, higgadt mérlegeléssel és főleg hazafiúi lelkesedéssel áll a gazdasági bajok mellett, mint a jó orvos, élénken figyelve minden legesekélyebb momentumra.

Számtalan részt lehetne kiragadni a pénzügyminiszter tegnapi beszédéből, de mindenekelőtt rá kell mutatni arra az okos megállapításra, melyet arra vonatkoztatott, hogy több ellenzéki képviselő a kormánypartii képviselőknél beszédeit, melyekben kifogásokat hangoztattak, úgy állították be, mintha a párt megingott volna egységében. „Nem tartom igazi barátoknak azokat, akik nem merik megmondani az igazat, ami szívükön fekszik.” A kritika szabadságának tételét állította fel a pénzügyminiszter, aki ezzel bebizonyította, hogy igenis állja a kritikát, attól nem fél, sőt szívesen veszi, mint olyan eszközt, amelyet a bajok orvoslásánál fel lehet használni. Azonban a pénzügyminiszter eddigi működése azt mutatja, hogy vele szemben a kritikának mindinkább kevesebb létjogosultsága lesz.

Amiket az adózásról mondott a pénzügyminiszter, az is igen alkalmas arra, hogy az adózók szélesebb rétegeit megnyugtassa. Wekerle Sándor az adók méltányosabb behajtását tervezi és kifejtette, hogy az adócsökkentő javaslatok eredménye az adók méltányosabb behajtása lesz. Ez által lehetővé válik az adóigazgatás bajainak az orvoslása. Természetesen hogy minden kívánalmat nem teljesíthet a pénzügyminiszter, hiszen az ország mai helyzetében nem mondhat le az államháztar-

tás, az adójövedelmek nagyobb fokú hanyadáról, de objektíve meg lehet állapítani, hogy nemcsak Magyarországon súlyosak az adóterhek, hanem a többi államokban is, sőt a győző államok polgárait még talán nagyobb mértékben sújtja, mint a megcsontított kis Magyarország polgárait. Az adócsökkentés orvoslása terén a legjobb úton indult el a pénzügyminiszter, de mindenkinek be kell látni, hogy itt csak a lassú fejlődés lehetséges. Wekerle kijelentései minden esetre jobb jövő zálogát hordják magukban.

Igen megszívlelendő a pénzügy-

miniszter beszédében az a rész, amely az ipar védelméről szól. Elismerte, hogy a védővámok súlyos terheket jelentenek, de a mezőgazdaságnak is érdeke, hogy iparunkat fejlesszük. Az agrár és ipari termelés teljes összhangba hozatalát tartja szükségesnek a pénzügyminiszter, mert ezt kívánja gazdasági függetlenségünk. Az ipar fejlesztésének útját is megjelölte beszédében és kijelentette, hogy fejleszteni kell iparunkat külföldi és hazai tőkével, valamint a külföldi ipar letelepítésével. A népek mai versenyében egyedül az agrártermeléssel Magyarország fenn állhat, egy út van tehát, a mezőgazdaság fejlesztése mellett az ipar és kereskedelem fejlesztése.

Megnyugtató, hogy maga a pénzügyminiszter vallja ezt.

Különösen rá kell mutatni arra is, hogy Wekerle Sándor a közgazdasági program végrehajtását teljesen politikamentessé akarja tenni. Olyan törekvés ez, mely a nemzet széles rétegeiben csak helyeslést válthat ki. Nem csoda, hogy ilyen egészséges gondolkodás mellett a legteljesebb optimizmus lengi át Wekerle Sándor expozéját. Optimizmus nélkül nincs előhaladás, optimizmus nélkül nincs fellendülés, de akiben ennyi optimizmus van, mint Wekerle Sándorban, az már magát az eredményt és a sikert jelenti.

„Nagy tévedés volna a politikai orientációt a németek felé keresni,” mondja Baltazár püspök

A speyeri protestáns világkongresszuson mellőzték a magyarokat a németek.

Dr. Baltazár Dezső püspök, a protestáns világszövetség elnöke, szerdán délután 6 órakor érkezett haza Debrecenbe a Speyerban tartott protestáns világkongresszusról, ahol, mint a világszövetség elnöke, vitt végig előkelő vezető szerepet.

Dr. Baltazár Dezső püspök megérkezése után fogadta munkatársunkat és rendkívül érdekesen számolt be a speyeri protestáns világkongresszusról:

— Teljesen jó egészségben tértem haza Speyerből — mondotta munkatársunk kérdésére a püspök — a társaim azonban még csak szombaton fognak hazatérni, mert előbb egy körutat tesznek Németországban. En Gáll Endre ny. egyházmegyei gondnok ural mentem és vele is jöttem vissza egészen Budapestig.

— Hogyan fogadták a kongresszuson a magyarokat?

— Erre a kérdésre a püspök máskor oly nyugodt tekiutete haragosan villan fel:

— Mi magyarok harminctagu, jobbára papi emberekből álló küldöttséggel mentünk ki Speyerbe. A papok mind palástosan, a lutheránusok pedig a maguk Lutheroltönyében vonultak fel, tehát igen impozáns volt külsőleg is a magyar küldöttség megjelenése. Felépése. Meg kell azonban állapítanom, hogy az egész ünnepséget a németek magának foglalta le és mirőlünk, mint magyar protestánsokról, annál kevésbé mint magyarokról, nem vett tudomást. — Ennek bizonyítéka például az, hogy a magyar lutheránus egyház első püspöke, sőt a közös protestáns bizottságnak egyházi elnöke, Geduly püspök ur, nem nyert programot alkalmat arra, hogy egyháza nevében szólhasson. Végre a hétfői ismerkedési estélyen, ami egy vendéglő pincehelyiségében volt, tudta elmondani ad hoc

egyháza üzenetét.

— Én sem kaptam volna szót, sem szerepet a programban mint a magyar kálmista egyháznak a feje, csak is úgy mint a protestáns világszövetségnek a képviselője. — Tehát nem mint magyar ember szerepeltem, hanem mint a negyvenkét ország protestánsainak a képviselője.

— A külföldi protestáns német-ség képviselői mind kaptak programszerű felszólalásra alkalmat, ami még eklatánsabban mutatja, hogy a németek minden más nemzetet mellőzni akartak az aktív részvételben.

Ebből azt a politikai konzekvenciát is megállapíthatjuk, hogy minékünk nagy tévedés volna a politikai orientációt a németek felé keresni.

Mutatja a magyarok mellőzését még az is, hogy annak dacára, hogy az összes nemzeti egyházak között fölényesen nagyobb számmal és impozánsabban jelentünk meg Speyerben és az ünnepélyen is testületileg, elkülönítve, díszes külsőségek között vonult fel a magyar küldöttség, mégis a főünnepségeket megnyitó beszédében, melyet a speyeri egyházak gondnoka tartott, amelyikben üdvözlésszerűen felsorolta az ünnepségen résztvevő összes tényszerűket, magyarokról egy szóval sem emlékezett meg.

— A legkülönösebben ez az egész eljárás a történelmi háttér előtt nézve tűnik fel, tudniillik a német protestánsizmust a lelkiismereti szabadságért vívott küzdelmében a harmincéves háború alatt, nem magának a németeknek az ereje vitte diadalra, hanem a westphaliai békét eredményező győzelem mérlegében a svéd Gusztáv Adolf és a magyar Rákóczi György kardja esett döntő súllyal latba és

a külföldiek mellőzése még azért is különös színben tűnik fel, mert hiszen a westphaliai béke Németországra kiható áldásait Angolország, Hollandia, Svédország vették a maguk fegyveres erejének a garanciája alá.

— Mi azonban túltettük magunkat ezen az eljáráson és teljesen felülemelkedett érzéssel vettünk részt az ünnepségen és adtuk át magunkat az ünnepség felemelő mivoltának.

— Nekem két szerep jutott az ünnepség programjában, mint a világprotestánsizmus képviselőjének a speyeri főtemplomban pünkösdi első napján tartott istentiszteletnek a prédikációja és az áldásmondás, továbbá a hivatalos program keretében, ugyancsak abban a templomban 21-én a protestáns világszövetség részéről tolmácsolt üdvözlés a jubileumhoz.

Eddig tart dr. Baltazár Dezső nyilatkozata a speyeri kongresszusról, amely rendkívül érdekes tanulságokat jelent a német-ség újraéledő öntudatáról, amely előtt senki, semmi nincs, csak a német. Megköszönjük az interjút és a fáradhatatlan püspök már hozzául újra a munkához, a távolléte alatt felgyülemllett restanciához.

A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER BETHLEN MINISZTERELNÖKNEL.

Budapest, május 22. Zaleski lengyel külügyminiszter a miniszterelnökségi palotában Bethlen miniszterelnökkel folytatott hosszabb megbeszélést. Fél-tizenöt órakor a kormányzó villásreggeli adott Zaleski tiszteletére.

Nézze meg „SOLINGENI” kerékpárjainkat dupla vastag küllökkel. Képviselő: ROSENBERG és HAMMER DEBRECEN, Piac ucca 8. szám. Leszállított árak!

Wekerle pénzügyminiszter nagy expozét mondott

Az adók méltányosabb behajtását tervezi. — Kijelentette, hogy az állami kiadások tempóját tovább vinni nem lehet. — A kormány a közgazdasági program végrehajtását politika mentessé akarja tenni.

Budapest, május 22. A képviselőház ülését Almássy László elnök tíz perccel 10 óra után nyitotta meg, s az elnöki előterjesztések után folytatták a költségvetés tárgyalását. Miután a legutolsó ülésen az általános vita véget ért, — ma elsőnek

Wekerle Sándor pénzügyminiszter

emelkedett szólásra, hogy válaszoljon a vita egyes szónokainak: — A kormány politikájára vonatkozóan csak gyéren hangzottak el kritikák a most lefolyt általános vita során. Nem szemrehányásképpen mondom ezt. — mondja a miniszter — de le akarom vonni belőle azt a konzekvenciát, hogy bizonyos megnyugvással nézem a kormány programját, melylyel szemben ilyen kevés kivétnevalót talált az ellenzék. Tulnyomóan közgazdasági kérdésekkel foglalkoztak az általános vita során és ezt örömmel kell megállapítani. Rassay bizonyos keserőséggel jegyezte meg, hogy a kormány azokban a pénzügyi javaslatokban amelyek nemrég a képviselőház elfogadott, tulajdonképp az ellenzék programját valósította meg. Nem vitatkozom vele, legyen az érdem az övé, az ellenzéké, nem helyezek súlyt rá, hogy kié a kezdes. Elfogadom, hogy az ellenzéknek is van része ebben, de az ellenzék legnemesebb feladata mindig az volt, hogy ideákat vessen fel, a kormány kötelessége pedig mindig az volt, hogy a megérett ideákat kellő időben megvalósítsa. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) — Sokan annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy ez a párt megint volt. Nem jelent semmit az, hogy egyes kormánypárti képviselők őszintén megmondották a

maguk véleményét. Nyílt szemmel látják ők is az országot és nem vétenek a pártúság ellen semmit, ha nyíltan, őszintén elmondják a véleményüket. (Nagy taps és helyeslés a jobboldalon.)

A pártégység abban nyilvánul meg, hogy nagy kérdésekben, elvekben egyetértünk és ezek megvalósítására egységesen törekszünk.

Részletesen magyarázza ezután, hogy miért nagyobb a végösszege az idei költségvetésnek a tavalyinál. Kállay Tibor nagy szakértelemmel mutatott arra, hogy a teherviselés végső határáig értünk. En is ugyanezen az állásponton vagyok.

Azt a tempót, amellyel állami kiadásaink növekednek, tovább vinni nem lehet. Arra kell törekednünk, hogy megálljunk egy időre.

Felkiáltások a jobboldalon: — Hosszu időre.

Wekerle pénzügyminiszter: Kállay Tibor azt mondotta, hogy lehetőleg le is kell szállítani. Igyekeznem fogok ezt megtenni, mert azt a nyomasztó terhet, amely az egész közgazdasági életre nehezedik és

amely a népet nyomja, csak úgy eliminálhatjuk, ha a kereseti lehetőségeket könnyebbé tesszük,

mert akkor a nagy teher kevésbé fogja sújtani a lakosságot.

Dacára annak, hogy elvileg teljesen egyetérték Kállay Tiborral, még sem fogadhatom el határozati javaslatát. Kállay azt kívánja, hogy ezt az elvet magába a költségvetési törvénybe iktassuk be. Ez szokatlan jelenség volna és alkotmányjogilag nincs is hatása. Elfogadom azonban Neubauer Ferenc határozati javaslatát, amely lényegében megegyezik Kállay Tiboréval. — csak abban különbözik, hogy nem kívánja törvénybe iktatását.

A köztisztviselők helyzetének javítását célzó fizetés- és nyugdíj felemelést kéro javaslatok nem időszzerűek.

Kiszámítottam, hogy ku. 62 mil-

ió pengőt tenne ki az emelés. — Ezidőszerint a költségvetést stabilizálni és nem növelni kell. — 62 millió új teherért nem viselhetem a felelősséget. A nagy nyugdíjterher úgy állott elő, hogy központi kivatalaink nagyobb országokra voltak méretezve, a nagyobb terheket azonban az elszakított területek okozták, miután

az ottani kormányok megtagadták a magyar nyugdíjasok járandóságait, noha erre a nemzetközi jog kötelezi őket. Emberbaráti kötelességet teljesítünk a nyugdíj kijelentésével, de jogunkról soha le nem mondunk.

(Helyeslés és tetszés a Házban.) És reméljük, hogy jobb időben ezt a jogot érvényesíthetjük. Azt is javasolták, hogy a következő generációkra is hárítsunk át terheket.

Ezt valóban meg is tehetjük egy nagyobb kölcsön felvételével, de hogy éppen a nyugdíj-kérdésben tegyük ezt, nem tartom szerencsés gondolatnak.

(Helyeslés az egységspárton és a baloldalon.) Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a kormány ne törekedjék szociális téren a tisztviselőkön segíteni. — Szándékomban van az egyetemi városokban, a klinikákon

ingyenes vagy kedvezményes szanatóriumokat felállítani köztisztviselők részére.

(Helyeslés az egységspárton.) — Tervezzük a lakáskérdés megoldását is, úgy hogy a tisztviselői lakberek ellenében otthon építhetnek majd maguknak. (Helyeslés.)

A tisztviselőkérdést csak úgy tudnám helyesen megoldani, hogy ha kevesebb tisztviselőt jobban fizethetnénk.

(Helyeslés és tetszés az egységspárton.) Ezt azonban erőszakosan nem kívánom megoldani.

Öt-hat esztendőre ideális státust állítanék fel és ezalatt új tisztviselőt csak a legszükségesebb keretben vennénk fel.

Nem szándékom a szukreszcenciát teljesen kizárni, de legalább negyedévre szorítanám le. — Máris megalakult egy miniszterközi bi-

zottság, amely ezt a kérdést tárgyalja. (Helyeslés.)

Fábián Béla, Rassay Károly, de más képviselők is lekiicsinylóleg nyilatkoztak az adóelengedésekről. Még azt is tagadásba vette Fábián Béla, hogy az adóelengedések törvényeknek jelentőségük volna.

Ezeknek a törvényeknek nagyobb a horderejük, mint amilyenek az az első pillanatban látszik, főként azért, mert még is csak adóelengedést jelentenek.

(Élénk tetszés és helyeslés az egységspárton.)

Lehetővé váltak adóelengedések és egy olyan adóbehajtási rendszer, amely az egzisztenciákat nem veszélyeztetni. De lehetővé vált a sérelmek és visszaélések kiküszöbölése is. Nagyon sajnálom, hogy a felsőházban még nem mentek keresztül ezek az adójavaslatok, noha már ezeket a végrehajtási utasításokat is elkészítettem, éppen ezért a Ház engedélyét kérem, hogy

már most is felfüggeszthessem a végrehajtásokat olyan esetekben, amelyekben egyébként törvényes rendelkezés hiányában még nem volnék jogosítva intézkedni.

(Helyeslés és taps a Ház minden oldalán.)

Fábián Béla foglalkozott az adó-sérelmekkel és felcsapott jövődómondónak, azt állítva, hogy az adó-sérelmeket és visszaéléseket nem sikerül kiküszöbölni. — Nem élek illúzióban.

nem hiszem tehát, hogy ezentul nem lesznek adó-sérelmek, de igenis hiszem, hogy ezentul sokkal kevesebb lesz.

A felhozott hibák megemlítéséért köszönettel tartozom, mert hiszen csak így tudom azokat megfelelő szigorúsággal orvosolni. De ha úgy kötetnek ezek a hibák és sérelmek csoportba, hogy nem megnyugtatók, hogy nem a konszolidációknak használnak, de azzal igazgadják a közvéleményt, hogy a végzések a kormányzat akaratával történnek, hogy ez rendszer volna és hogy a közigazgatás bizonyos kéjjel és szadizmussal gyötri az adófizető polgárokat...

Fábián Béla többször hevesen közbeszól.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter: ...akkor én a közigazgatást így beállítani nem engedem, mert ennek éppen az ellenkezője az igazság. (Tetszés és taps az egységspárton). Fábián Béla is úgy van ezzel, mint az orvos, aki csak betegtet lát maga körül és már kétségbeesik, hogy ő maga is beteg. Fábián Béla adatai nem úgy festenek a valóságban, ahogy ő azokat előadja. Sok jó tanácsal látott el engem, azért én is ellátom egy jó tanácsal,

HORTOBÁGYI JUHTURO
Mindenütt kapható! Termeli
Orsz. Magyar.
Tejszóvetkezeti Központ
Budapest, I., Horthy Miklóssy ut 119 121.

Az Erzsébet-híd budai hídjénél feltörő forrás pompás vize a

Harmatviz

cégünkhöz beérkezett. — Kiváló üdítő ital bo mellé, lithium tartalma miatt kiváló gyógyviz. — Gyomorégést szünteti.

Kontsek Géza k. r. t.

Saját készítésű

paplanok, matrácok

készen és rendelésre Nagy választék.

Elsőrendű vászon- és lengye tizlet.

Alapítási évi: **1831.**

KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Kiváló anyagok. — Szakszerű kiszolgálás. — Határozott árak.

Hitelközvetítő ügynökség kötelékébe nem tartozunk. Hiteligényléseket közvetlenül magunk intézzük.

csapja el a tisztviselőit, mert nem jelentenek neki igazat.

Azt mondja például, hogy emelkedett a végrehajtások száma, ennek az ellenkezője igaz, mert

a végrehajtások száma csökkent, ha nem is lényegesen.

Fábián Béla szerint hiába szállítottam le a forgalmiadóhátralékok késedelmi kamatát 36 százalékról 12 százalékra, mert a bírások pótolják a különbözetet. Nos, tehát a forgalmiadónál nincs is késedelmi kamat. A kereskedő, az iparos a vevő által befizetett forgalmiadót kezeli és szolgáltatja be. Ez egészen más. — Bíróságot csak akkor szednek, ha forgalmiadófizető nem szabályszerűen vezet a könyveit, ha tehát csal.

(Nagy mozgás az egész Házban, tiltakozások a baloldalon), de Wekerle Sándor pénzügyminiszter nyomatékosan megismétli:

— Ha tehát csal.

Csak visszaélés esetén szednek bíróságot és ezeket a visszaéléseket Fábián nem védte. Tiltakozom az ellen, hogy engem, aki 36 százalékról 12 százalékra szállítottam le a késedelmi kamatot, azzal gyanúsítsanak, hogy más címen szedem be a különbözetet.

Azzal is vádolt Fábián Béla, hogy a forgalmi adó 70 százaléka rezsire megy el.

Általános rendelkezést adtam ki, hogy beszüntetem a forgalmi adót ott, ahol a rezszi 50 százaléknál magasabbra emelkedik.

Egyébként a rezszi országos átlagban 4.1 százalékot tesz ki. — A felvett 1776 forgalmiadó ellenőrből már csak 1447 teljesít szolgálatot, 300-at közülük a Társadalombiztosítónál helyeztünk el.

Ujabb forgalmiadó ellenőrt nem veszek fel.

(Helyeslés és nagy tetszés az egész Házban.) Hogy apadjon a létszámunk.

Wekerle pénzügyminiszter: Többen felvetették azt a kérdést, vajjon helyes-e, hogy a kormány iparfejlesztési politikát hirdet, mert a védővámok következtében a mezőgazdaság hátrányokat szenved. A felszólaló képviselők nem a meglévő ipart akarják kockára tenni. Mindenesetre ez a legnagyobb közgazdasági kérdés. Bizonyos, hogy minden védővám nemcsak a nagyközönséget, de a termelést is terheli. A háboru utáni Magyarországnak egyik tragikum, hogy olyan időpontban kell ezt a problémát megoldania, mely a legkevésbé alkalmas erre.

Ha meg akarjuk tartani kulturális szintünket, gyors cselekvésre van szükség. Új kereseti forrásokat kell találnunk.

Azokat a védővámokat, amelyek nyomán az ipar fejlődése várható, revízió alá kell venni.

Az ipart kell fejleszteni a mezőgazdaság érdekében.

Amikor körül vagyunk zárva a körülöttünk lévő államoktól, gazdasági életünk postulatációja is az ipar fejlesztése. Fejleszteni kell hazai tőkével, kölesöntőkével, és végül legén iparok betelepítésével. — Remélem, hogy tartózkodnak minden riasztó momentumtól, amely a külföldi tőkét elűzné ettől az országtól.

a külföldi tőke ide fog jönni és sokat fognak vele elérni az ipar fejlesztésben.

Magyarországon régi tradíció az ipar fejlesztésének ez a módja. — Már az Árpád-házi királyok idejében találkozunk vele, amikor különböző szubvenciókkal, kedvezésekkel segítették elő a külföldi

ipar leteleptülését.

Gál Jenő: Árpád milyen szubvenciót adott vajjon?

Wekerle pénzügyminiszter: Nem Árpádot mondtam, hanem Árpád-házi királyokat említettem, akik alatt külföldi iparosok privilégiumokat élveztek és a királyoknak voltak hűbéreseik.

— Igyekezni fogunk a tranzító kereskedelem minden akadályát kiküszöbölni. A kereskedelmi miniszter is egyetért ebben a vasúti és a hajózási tarifák módosításával kíván hozzájárulni a tranzító kereskedelem előmozdításához.

A szónokok legnagyobb része sürgette, hogy a községi háztartásokról a törvényjavaslatot terjeszse a kormány a Ház elé. A miniszterelnök úr is, én is többször nyilatkoztam erről. Mi is sürgősnek tartjuk ezt dolgot, terminust azonban nem ígérhetünk.

Disszonáns hang is vegyült a költségvetés általános vitájába. — Pakots kétségbevonta a kormány jószándékát is, Esztergályos pedig azt mondta: Különös tehetségem van, hogy a semmit valaminek tudom feltüntetni. Sajnos ilyen tehetségem nincs és ezt azzal is bebizonyítottam, hogy a képviselő úr beszédének magvát nem kerestem. (Nagy derülttség.) A kritikus urak ne felejtsek el, hogy

a kormány is látja az ország baját, tisztában van mindennel tudja nagyon jól, hogy milyen bajok nehezdednek ránk, de törekszik ezeknek a bajoknak az elhárítására és a kérdések kedvező megoldására.

Expozémban kértem, hogy nyújtssanak segédkezet a nehéz kérdések megoldásához. Köszönöm, hogy kérésemet meghallgatták, a sajtó, a közvéleményt felrázták felszólalásaikkal és ezzel a problémákat megoldásukhoz közelebb hozták.

A kormány politikamentesen kívánja mindazoknak a problémáknak a megoldását, amelyek a nemzet minden fián hivatottak segíteni.

Igyekezzenek segédkezet nyújtani, hogy közös erővel megoldjuk a nehéz kérdéseket.

Felszólalásomban most kerültem minden disszonáns hangot, vitába se akartam bocsátkozni senkivel. Mindazokban a visszasságokban, amelyeket az általános vita során egyes képviselő urak felemlítettek, elrendeltem a legszigorúbb vizsgálatot és annak idején jelentést fogok ezekről tenni.

A bajok nem csüggesztenek, hanem éppen általuk megsokszorozott erővel igyekszem a megoldásukat keresni. (Nagy taps) És bízom a sikerben akkor, hogyha önök támogatnak ebben. Kérem a képviselőházat, adjon bizalmat a költségvetés elfogadásával a kormánynak és adja meg vele az anyagi lehetőséget a nehéz gazdasági kérdések megoldására. (Nagy taps és éljenzés, a kormány tagjai egymás után üdvözlik a pénzügyminisztert.)

Az elnök szavazásra teszi fel a kérdést és a Ház jelentékeny többséggel elfogadja általánosságban a költségvetést, valamint a pénzügyminiszter beruházási jelentését.

Ezután elfogadták azokat a határozati javaslatokat, amelyeket a bizottsági tárgyalások folyóan a

Sport.

Mindenemű nyári sport cikkek, dressek, fürdőruhák, fürdőövek, fürdősapkák, fürdőcipők stb. legelőnyösebb bevásárlási forrása az

Antalfy Gyula sportruháza Debrecen, Szent Anna ucca 10-12

VILÁGVÁROSOKBAN IS

Talpra vésett gyári árak!

FOR-EVER

THE FOREVER SHOE

CIPŐ CSAK **VEZET**

BENYÁTSNÁL

Talpra vésett gyári árak!

pénzügyminiszter magáéva tett, majd a vita folyamán benyújtott 34 határozati javaslat felett határozta.

Farkas Géza az összeférhetetlenségi törvény revíziójára vonatkozó javaslatát visszavonta.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter felszólalásában kijelentette, hogy

a közéleti tisztaság védelme tekintetében nem az összeférhetetlenség reformja a legsürgösebb feladat.

Ez a törvény törvénytárunk leg-

szebb alkotása és az actio publica része biztosítékot nyújt, hogy az összeférhetlenségi esetek megszünejenek. Általános gyanúsítások helyett törvény szándékainak megfelelően az actio publica részénél álljon ki mindenki a porondra, aki visszaélést lát s tegye lehetővé a visszaéléseket.

Több határozati javaslatot az illetékes miniszterek felszólalása után elvetettek.

Ezután áttértek a népjóléti tárcsa költségvetésének általános tárgyalására.

Mayer földművelésügyi miniszter pénteken Hajdu és Szabolcs fagykársújtotta vidékeit járja be

Budapest, május 22. Mayer földművelésügyi miniszter pünkösd hétfőjén, Heves megyében tett útja után ma, szerdán délelőtt Kálly Miklós, Szabolcs vármegye főispánja és Barcza Ernő h. államtitkár kíséretében Borsod, Szabolcs, Szatmár, Bihar és Hajdu vármegyék fagykárral sújtott vidékeinek

megszemlélésére indult. A miniszter kiszállása pár napig fog tartani. Ma Borsod vármegye, holnap Szabolcs és Szatmár, pénteken Bihar és Hajdu vármegye fagykárosult vidékeit fogja a kíséretével bejárni, hogy annak alapján a minisztertanács a segítség módjait tekintetében megfelelő előterjesztést tegyen.

Algírból Budapestre, a budapesti vívőversenyre akart repülni Armani aviatikus kapitány, de negyedmagával repülő-szerencsétlenség áldozata lett

Algír, május 22. Ma reggel Algírban egy hidroplán a tengerbe zuhant és 4 útasa a vízbe fulladt.

Algír, május 22. Armani aviatikus kapitány, aki feleségével együtt ma reggel repülő szerencsétlenség áldozata lett, eredetileg Budapestre készült hogy ott résztvegyen a vívőversenyen.

A házaspár holttestét megtalálták. A műszerész és a szikratávírásh holtteste még nem kerül elő. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a vízirepülőgép az indulás pillanatában a vizen futva beleütközött egy hajóroncsba, amelyet a pilóta nem vett észre.

A párisi esküdtszék felmentett egy magyar állampolgárt, ki megölte feleségét

Páris, május 22. (Havas.) Mayer Jakab, párisi magyar állampolgárt, ki a múlt év október 12-én megölte feleségét, Reiz Magdolnát, ma délután állították a saját esküdtszék elé. A bizonyítási eljárás befejezése és a vád, valamint a védelem meghallgatása után az esküdtszék felmentette Mayer Jakabot. (MTL)

Ujabb párisi táviratunk szerint a felmentésnek érdekes kísérő körülményei voltak. A védő kimutatta, hogy Mayer Jakab pillanatnyi elme zavarában követte el a gyilkosságot és egyben élénk színekkel ecsetelte azt is, hogy a vádlott meggyilkolt felesége nem olyan romantikusan rokonszenves áldozat, ahogyan azt a vád igyekszik beállítani.

A védő beszéde után az esküdtek hosszasan tanácskoztak, végre kihírdették a döntést, mely szerint Mayer Jakab nem bűnös a hitvesgyilkosságban. A bíróság a verdikt alapján felmentette a vádlottat. A közönség a felmentő ítéletet élénk tetszéssel és éljenzéssel fogadta.

Pasteurizált tej Pálffyánál, Kossuth-u. 7. sz.

Magas nivóju közgyűlést tartott az Országos Református Tanáregyesület H.-Böszörményben

Százötven főnyi vendég je lent meg Böszörményben.

Az Országos Református Tanáregyesület május 21-22-én Hajduböszörményben magas színvonalú közgyűlést tartott. Az elnökség: dr. Dóczy Imre elnök, S. Szabó József ügyvezető alelnök és a többiek 21-én délelőtt fél 1-kor érkeztek Hajduböszörménybe. Debrecenből ott voltak rajtuk kívül: dr. Bartha Károly, dr. Bessenyei Lajos, Birtha István, Bodnár Lajos, Demeter István, dr. Erdőss Károly, dr. Frick József feleségével, Jakuts István, F. Kun Sándor, Morvay Ferenc feleségével, dr. Nagy Sándor, Nyári Béla feleségével, dr. Papp Ferenc, Rózsa Sándor, Soós Béla, Szeremley Béla feleségével, Tóth Lajos, dr. Wekerdi Béla, dr. Veress István.

A különböző szakosztályok délután 4 órakor tartották értekezleteiket, a választmány pedig este hét órakor ülésezett: 8 órakor a helybeli ref. egyház ismerkedési vacsorát adott, amelyen 120 vendég vett részt.

A vacsorán Bakóczy András, az egyik böszörményi ref. lelkész üdvözölte a vendégeket, akik nevében dr. Dóczy Imre mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

Másnap reggel 9 órakor a Boeskaý téri ref. templomban istentisztelet volt, amelyen Almásky Márton, böszörményi vallásos tanár mondott buzgószóval szép imádságot. Ugyanezen az istentiszteleten szerepelt szép énekszámmal az ottani vegyeskar.

Istentisztelet után a Boeskaý szobor előtt dr. Rácz Lajos, sárospataki theológiai tanár tartott beszédet, melyben a történelmi múlt és a mai idők között vont párhuzamot. Beszéde végén megkoszorúzta az egyesület nevében a szobrot.

A közgyűlést a város házában tartották, ahol Dóczy Imre elnök tartott nagy koncepciójú megnyitó beszédet, amelyben minden oldalról megvilágította a mai középiskolai politikát.

A nagyhatású beszéd után a Tiszántúli egyházkerület nevében Karai Sándor kollégiumi igazgató, a közoktatásügyi kormány megbízásából pedig Ady Lajos tankerületi főigazgató, az Alsószabolcs Hajdúvidéki egyházmegye részéről Bartha László tiszalöki esperes, Hajdúvármegye részéről dr. Benkő Géza főügyész, az Országos Középiskolai Tanáregyesület nevében Németh József budapesti reáliskolai tanár, az Országos Tanítóegyesület részéről Dobó Sándor, a böszörményi egyház és a város nevében Bakóczy András lelkész üdvözölte a konferenciát.

Az üdvözlések után két előadás következett: az első dr. Bessenyei Lajos debreceni tanár, alelnök tartotta az óraterről, a másodikat vitte Kőszeghy Frigyes böszörményi tanár, a Kálvineum igazgatója tartotta a Kálvineum nevelési módszereiről. Mindkét előadás mélyen szántó, tartalmas és nagy hatást kiváltott.

Ezek után következett dr. Papp Ferenc főigazgató és Jakuts István pénztáros jelentése, majd a választmány előterjesztése.

Az indítványok között dr. Wekerdi Bélának a korpótléket helyettesítő fizetéstöbbletre vonatkozó javaslata keltett érdeklődést. Ezután következtek a szakosztályok előterjesztései, amelyek az aktuális témákkal foglalkoztak.

Ezután az elnökség a kiválóan magas nivóju közgyűlést berekesztette. Az ülésezés tartama alatt a MANSz a gimnázium tornacsarnokában büfét rendezett be, ahol a megjelenteket vendégül látták.

Délben közeledett volt, amelyet a

város adott. Ezen Hajduböszörmény nevében Dobay Károly városi mérnök, műszaki tanácsos, polgármesterhelyettes beszélt. Üdvözölte a tanácsulés tagjait, kiemelve különösen az elnök érdemeit. Az üdvözlésre dr. Dóczy Imre tartalmas, szép beszédben válaszolt. Ebéd után megtekintették a vendégek a Kálvineu-

mot és ezután a tornacsarnokban cserkészünnepély s barátságos megbeszélés volt.

A 150 főnyi vendégsereget Hajduböszörmény lakossága, főként földbirtokosai vendégszeretettel látták el szállással.

A kongresszus sikeréért minden dicsőret megilleti az agilis rendezőséget. Köblös Samu főgimnáziumi igazgatót és Almásky Márton főgimnáziumi tanár, cserkészparancsnokot, aki a derek böszörményi cserkészek bevonásával simán lebonyolította a társadalom előkelő tagjainak részvételével az ünnepély megrendezését.

Villat professzor előadása Debrecenben

„A magyar igazság nem késhet soká”. — „Nem, nem, soha!” kiáltotta a professzor magyarul.

A magyar ügynek Franciaországban lelkes bajnoka Villat Lajos francia egyetemi tanár és polgármesterhelyettes, a francia tudományos és közélet egyik kitűnője, magyar körútján tegnap Debrecenbe érkezett. Az állomáson nagy küldöttség várta a professzort, a város nevében dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok, az egyetem nevében dr. Hankiss János üdvözölte meleg szavakkal. Baltazár Tea pedig magyar és francia színekkel díszített virágcsokrot adott át neki. Úgyzintén a szeminárium női hallgatói is.

Villat Lajos újabb könyvet ír Magyarországról s ezért utazza be a vidéket is. Debrecenben a kollégiumot, Déri múzeumot nézte meg délután, ahol Zoltai Lajos kalauzolta, majd M. Gerard és dr. Kuthi Sándor társaságában kiment a Hortobágyra, ahol több felvételt csinált könyve illusztrálására.

Délután 6 órára előkelő közönség jelent meg a városi zeneiskola dísztermében. A debreceni szellemi élet előkelőségeinek sorában ott láttuk dr. Darkó Jenő egyetemi rektort, dr. Kesserű Lajos törvényeségi elnököt, dr. Papp Károly, dr. barabási Kun József, dr. Marton Géza, dr. Thegze Gyula egyetemi tanárokat, dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettesét, dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnokot, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyzőt, Paek Leon zredést, Cseke Sándor árvaszéki elnököt és még másokat.

Az előadást Hankiss János egyetemi tanár vezette be, aki érdekesen változta Villat professzor érdemeit és akciójának óriási jelentőségét.

Dr. Kuthi Sándor francianyelvű előadásában arról beszélt, hogy Besanconban, Villat városában 937-ben a honfoglaló magyarok egy csoportja jelent meg, mely elfoglalta a várost. — Egy római diadalív alatt tábort ütöttek s a hatalmas túztól megfeketült s az eszlopokról ma is fekete magyar kapunak hívják Marcus Aurélius császár diadalívét. A fekete szín alatt is fel lehet ismerni a finom római architektúrát. Ellenségeink által ránkborított mesterséges kődönt is meglátta Villat az órák Magyarországi igazi arcát és barátunkká lett. Immár negyedik könyve van sajtó alatt rólunk.

Villat megköszönte a szeretetteljes fogadtatást, mely elmélyíti a meleg vonzódást a magyarság iránt. Magyar diákjai feltették fel figyelmét a magyar probléma

iránt, becsülte bennük szorgalmas kitérőket és izzó hazaszeretettel, s hazájuk megcsonkítása feletti fájdalmukat. Majd dr. Kuthi révén közelebbről ismerte meg a magyar kérdést. Megtanulta, amit rólunk írtak és benső meggyőződésévé vált, hogy Magyarországgal nagy igazságtalanságot követtek el, melyet reparálni kell s ennek Franciaországból kell kiindulni, mert a francia nemzet becsületézése nem tűrheti, hogy ily igazságtalanság az ő nevéhez fűződik. Franciaországot félrevezették, a közvélemény ma sincs tisztában azzal, mi történt és hogy a magyar ügy európai ügy, megoldása az európai béke feltétele. A mód megvan a békés reparációra. Nem pusztá érdeklődés hozta ide, hanem szíve, benső meggyőződése, lelkiismerete parancsa, hogy dolgozzék értünk. — Debrecen iránt különösen érdeklődött, hiszen itt hangzott el a magyar függetlenség kikiáltása Napóleon elgondolása szerint és felelős helyről itt hangzott el nemrég a magyar revízió követelése. Cikkeiben, a párisi egyetemen tartott előadásaiban, most sajtó alatt levő könyveiben („Az ezer éves Magyarország igazi arca”, a „Magyarság szerepe az európai civilizációban”) új könyvében, melyet magyar látogatása benyomásairól fog írni, megértő, hű barátunk akar lenni, mert erre a címre volna életében legbüszkébb. Magyarországi feltámadásában hisz és ezt a hitet nem hagyja el: „Nem, nem soha!” — (A magyar nyelven elmondott pár szót viharos taps követte.)

Majd az ifjú Napóleon életéről beszélt közvetlen, lebilincselő módon Villat. Rámutatott fiatal élete szenvedéseire, nélkülözéseire, majd arra a sajátos érdeklődésre, melylyel a Napóleonok Magyarországot iránt mindig viseltetnek. Kevesen tudják, hogy Napóleon már Széchenyi előtt csaknem szóról-szóra mondta a Magyarországot nem volt, hanem lesz — ígéjét. A korzikai nép dalai nagyon hasonlítanak a magyar népdalokhoz. Politikai koncepcióiban I-ső és III-ik Napóleon is egy független, erős Magyarországot akart a régi határok között, nemzeti fejedelem alatt. Érdekes történelmi anekdotákkal fűszerezte előadását. Majd elmondta, hogy a magyarság hibátlanságát a háború felidézése körül csepegteti be tanítványai lelkébe és hiszi, hogy az igazság győzni fog.

Az előadást dr. Hankiss János tolmácsolta magyar nyelven.

BESZÉLGETÉS

VILLAT PROFESSZORRAL.

Budapesttől kezdve Szeged, Miskolc, Nyiregyháza és Debrecenén át a magyar intelligencia meleg szeretete vette körül Villat professzort, akinek jövetele éppen összeesett azokkal a nagyfontosságú nyilatkozatokkal, melyeket a magyar miniszterelnök és a lengyel külügyminiszter tettek a magyar-francia viszony elmélyítésének szüksége körül.

Villat professzor tudósónak a következőket volt szíves mondani:

— *A magyar nép nagyrahiható, értékes, kivételes nép, ezért nem szabad elcsüggednie.* A legnagyobb történelmi igazságtalanságokat is reparálták már. Hiba van mindkét részlől. Franciaország nem ismeri a magyar népet, önkö pedig akcióikban nem találják meg mindig a kellő utat. A francia népet felvilágosító könyveknek, iratoknak elsősorban is oda kell menni, aztán szép, világos francia nyelven kell írni azokat, mert egy ilyen füzetben egy oldalon vagy negyven hiba volt. Azután minél több magyar előadónak kell kimenni Franciaországba, mert az élőszóval való meggyőzés nagyon fontos. A francia nép belátó, csak tudni kell igazsággal meggyőzni. Ebben a tekintetben például valóban mintaszerűnek mondható dr. Kuthi kedves barátom előadása, melyet az én egyetememen tartott s amely reám mély hatást tett. En szerény katonája akarok lenni hazámban, a magyar ügynek és kérem ehhez minden magyar ember közreműködését. Egyetemem legkedveltebb diákjai a magyarok, tanui lehetnek, melyben részesítik őket, munkájukkal is sokat használnak a magyar ügynek, hiszen például egyik hallgatónk, doktori thesisé Petőfi volt. Szívesen állók a felvilágosító akció rendelkezésére, mert igazságtalanságokat megszüntetni, a tévedéseket kiigazítani minden becsületes embernek kötelessége.

— *Meg vagyok lepve a magyar vidéki városoktól.* Budapest is felülmúlta legmesszebbmenő várakozásomat. Egyszerűen csodálatos, felejthetetlen. De amit kis vidéki magyar városok múzeumaiban láttam, azután a városfejlesztés terén, a parkok, az erdők sokaságát, arról a mi városaink is példát vehetnének. Nagyszerű emberek állnak a városok élén.

— *Debrecenből Pestre megyek, hol két előadásom van, azután a Dunántúlt látogatom meg, majd Pannonhalmát, Győrt, Esztergomot, ahol a hercegprimás úrnak megköszönöm, hogy egy most megjelent könyvemhez, mely francia és magyar közéleti előkelőségek nyilatkozatait tartalmazza — cikket volt szíves küldeni.*

Sokat tanultam magyar utamon, csak megerősített hitemben és elhatározásomban. Dolgozni akarok Magyarországot, mert ezzel az igazságért is dolgozom.

Este dr. Darkó Jenő az egyetem rektora és neje estélyt adtak Villat professzor tiszteletére.

RÁDIÓSOK!

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Táviratok

A HORVÁT PARASZTPART
ELNÖKÉT ZAGRÁBBAN
LETARTÓZTATTÁK.

Belgrád, május 22. Itt elterjedt hírek szerint ma a hatóságok Zágrábban letartóztatták Macsek Wladimir dr-t, a volt horvát parasztpárt elnökét.

UTRAKESZEN ÁLL
A ZEPPELIN.

Friedrichshafen, máj. 22. (Wolff.) Lehmann kapitány jelentést küldött a Zeppelin művekhez, amely szerint a léghajó ma este utra készen áll. A léghajó az utasok egy részével és a hajóvendégekkel együtt esütörtökön reggel hagyja el a cuersi légi kikötőt.

A PÉNTEKI MINISZTERTANÁCS
DÖNT A LAKÁSÜGYI PÖTREN-
DELETRŐL.

A népjóléti minisztérium tegnap zárta le a panaszfelvételt az indokolatlan lakásfelmondások ügyében. Vass népjóléti miniszter ezzel szemben a következőket jelentette ki:

— A panaszfelvételt lezártuk és a beérkezett panaszokról holnap délután kapok részletes jelentést. Az egész anyagot holnap vizsgáljuk át és a vizsgálat eredményéről a pénteki minisztertanácsban számolok be. A pénteki minisztertanács dönti el azután, hogy a beérkezett panaszok alapján van-e szükség lakásügyi pötrendelet kibocsátására, — vagy sem.

JULIUS VEGÉN SZALLITJAK
MAGYARORSZÁGRA BEM
APÓ HAMVAIT.

Budapest, május 22. A Magyar Országos Bem-bizottság szerdán este a Tiszti Kaszinóban Balázs György ny. tábornagy-elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megtárgyalták Bem apó hamvainak Magyarországon keresztül Tarnoyba való szállítását. Balázs György ismertette a lengyel Bem-bizottság levelét, amely szerint a lengyel kormány elhatározta, hogy Bem altábornagy hamvait június végén Aleppóból Tarnowba viszik. A hamvak elszállítása Magyarországon keresztül történik. Június hó 26-án érkezik Budapestre, egy napig a Magyar Nemzeti Múzeumban lesz felravatalozva, majd 28-án ünnepélyes keretek között szállítják tovább a csehszlovák határig Somoskőújfalug.

Ertesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a következő üzletünkben

1 kg. I. marhahús P. 1.40
1 kg. II. marhahús P. 1.10

Tisztelettel

Kohn J. és Fiai

Szent Anna uca 10. Városi bérház.

Egyház-tér 10. szám.

Simonffy uca 2. Városi bérház.

Kiss Gergely-féle hentesüzletben.

BUTOROK

JÓTÁLLÁSSAL RÉSZ-
LETFIZETÉSRE ISDEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFORGALMI Rt.
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM.

(PONTOS CIMRE ÜGYELJÜNK)

Horthy kormányzó: A lengyel-
magyar barátság nem hangzatos
szólamból, hanem a két nép
szívéből fakad

Budapest, május 22. A kormányzó és neje ma villásreggelit adtak, — amelyen résztvett Zaleski lengyel külügyminiszter, gróf Bethlen miniszterelnök és neje, dr. Wallkó külügyminiszter és siok más előkelőség. A reggeli végén a kormányzó a következő szavakat intézte Zaleski külügyminiszterhez:

— A legnagyobb örömmel üdvözlöm körünkben nagyméltóságodat a nemes lengyel nemzet kiváló külügyminiszterét. A fogadtatás, amelyben nagyméltóságodat Magyarország résziesítette, bizonyára meggyőzte arról, hogy

a közmondásos barátság, amely Lengyelország és Magyarország között fennáll, nem hangzatos szólamból, de a két nép szívéből fakadt. Megragadom az alkalmat, hogy felkérjem nagy méltóságodat, tolmácsolja legmelegebb jókívánataimat az Önök nagy államférfiának, Pilsudszki marschallnak. Üritem poharam a lengyel köztársaság elnökének tisztelőre, Lengyelország dicsőségére, boldogulására s nagyméltóságod egészségére.

A kormányzó szavaira a lengyel külügyminiszter meleghangú köszönetet mondott.

A lengyel külügyminiszter
nyilatkozata

A kisanant állami között kötött döntőbírósi szerződéshez Lengyelország nem járul hozzá.

Budapest, május 22. Zaleski lengyel külügyminiszter délután fél 4 órakor a Dunapalotában fogadta a budapesti és a külföldi sajtó képviselőit. A miniszter a hozzá intézett kérdésekre válaszolva tájékoztatta a sajtó képviselőit az aktuális külpolitikai kérdésekről.

Arra a kérdésre, van-e valami jelentősége annak, hogy a miniszter éppen a kisanant-konferencia megnyitása napján érkezett Budapestre, Zaleski kijelentette, hogy ez csak véletlen.

Az Ausztriával való viszonyról kijelentette a miniszter, hogy az Lengyelország és Ausztria között igen jó, különösen gazdasági téren. A kereskedelmi forgalom a két ország között egyre élénkebb lett.

Arra a kérdésre, mi a jelentősége Grandi államtitkár külsőben álló varsói látogatásának, Zaleski kijelentette, hogy 16 hónappal ezelőtt ő járt Rómában, és most várja, hogy Grandi államtitkár visszaadja ezt a látogatást. Általában — mondotta arra törekszem, hogy a nemzetközi viszonyokat akár közvetlen érintkezés, akár a népszövetség útján lehetőleg megjavítsam. Magyarország és Lengyelország között — mondotta továbbá a miniszter — évszázados a kulturális kapcsolat. Igen nagy történelmi személyiségek ápolták ezeket a kulturális kapcsolatokat, akik között első helyen említem Magyarországon egyik legnagyobb királyát, Báthory Istvánt. Magyar ország és Lengyelország közötti kereskedelmi viszonyt a múlt év november 30-án Varsóban kötött kereskedelmi szerződés szabályozza. Azt hiszem, hogy ezt a szerződést olyan széles keretek között

kötötték meg, hogy az legszebb kilátásokkal kecsegtet a jövőre nézve.

Ami Lengyelországnak a kisanant-hoz való viszonyát illeti, arra a kérdésre a miniszter kijelentette, hogy Lengyelország Csehszlovákiával jó szomszédi viszonyt tart fenn. — Jugoszláviával közös sváb eredetből jó baráti viszonyban van.

Arra a kérdésre, vajon a kisanant állami között tegnap kötött döntőbírósi szerződéshez Lengyelország is csatlakozik-e, a miniszter így válaszolt:

— Nem hiszem. — Különben is nem tudok még a dolgról. Lengyelországot természetesen nem hívták meg. A többi állammal is — mondotta a miniszter, — különösen Olaszországgal, Bulgáriával s Törökországgal a legjobb barátságban van Lengyelország. Reméljük, hogy Bulgáriával hamarosan megkötethető a barátsági szerződés.

Arra a kérdésre, szándékozik-e Lengyelország közvetíteni Franciaország s Magyarország között, Zaleski így válaszolt:

— Azt hiszem, hogy a két ország Lengyelország közvetítése nélkül is megtalálja a közeledés útját. Mindenesetre Lengyelország a maga részéről a legnagyobb örömmel üdvözlölné a két állam közötti közeledést.

A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER
MEGKOSZORUZTA KOSSUTH LAJOS
SZOBRÁT.

Budapest, május 22. Zaleski lengyel külügyminiszter délután megkoszoruzta Kossuth Lajos szobrát. A külügyminiszter cilinderben, zsakettben, pont hat órakor szállott ki a Kossuth La-

Semmi sem zavarja a kicsi édes álmát, hisz anyja mindazt ami gyenge bőrét éri, Lux-ban mossza.

LUX

CSAK KÉK DOBOZBAN VALÓDI KIMÉRVE NEM KAPHATÓ

jos téren autójából s a kíséretében volt P. Strakosz Sándor budapesti lengyel konzul, Günthner lengyel külügyminiszteri osztályfőnök, akik elhelyezték a szobor talpazatára a lengyel nemzeti színekkel, fehér, piros szalaggal díszített hatalmas babékoszorút. Az előkelő lengyel vendégeket Lieber Endre fővárosi tanácsos fogadta s a főváros és a polgármester nevében mondott köszönetet azért, hogy Lengyelország külügyminisztere megkoszoruzta a szobrot. Zaleski Lieberhez intézett válaszában ezeket mondotta:

— Öszinte örömmel tettem a koszorút a nagy Kossuthnak szobra elé, jelölül annak a barátságának, melyet a lengyel s a magyar nemzet között fennáll s ezzel is őszinte kifejezést kívántam adni a magyarok s lengyelek tradicionális baráti érzésének.

Az üdvözlések után a lengyel külügyminiszter a szobor körül egybegyűlt tömeg lelkes éljenzése közben távozott.

LENGYELORSZÁG BIZTOS
CSAPÁST MÉRT A KISANTANTRA
IRJA EGY BÉCSI LAP.

Budapest, május 22. A bécsi Neue Freie Presse vezércikkben foglalkozik Zaleski és Bethlen találkozásával. A lap azt írja, hogy Zaleski közvetlenül szeretne Magyarországot és Franciaországot, valamint Magyarországot és Románia között. Hatalmas sakkjátszma tanúi vagyunk írja a lap. Azt már meg lehet állapítani, hogy Lengyelország rendkívül biztos csapást mért a kisananttra s Magyarországot van abban a szerencsés helyzetben, hogy éretilen folyik a küzdelem.

VILLATELEK

1140 négyszögöl szőlő, egy vagy több parcellában, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Értekezni: Szentanna 10, II. emelet 2.

Rheuma, csuz, zsába, idegbántalmak

vizgyógymódokkal, villanyos eljárásokkal
való kezelésére

„Therápia Gyógyintézet”

Debrecen, Fűvészkert-u. 4. Telefon 980

Diathermia.

Szakorvosi kezelés.
Mérsékelt díjak

Gyógyiszap.

A debreceni dalosverseny nagy nemzeti mozzanatai.

A Reviziós Liga is Debrecenben tartja országos nagygyűlését.

A nemzeti és kultur célokat szolgáló debreceni országos dalosünnep nemcsak a dalkultúra, hanem a nemzeti gondolat jelében is zajlik le. Missziója kinő még az országos keretből is, mert az egész világ számára akar demonstrációja lenni a hatalmas phalanxot alkotó magyar egységnek.

Mert célja és rendeltetése ilyen nemés, ilyen erősen magyar és nemzeti alapokon nyugszik s mert a programja még a szórakoztató és gyönyörködtető részében is mindig és mindenüvé beviszi a trianoni kegyetlen igazságok ellen való tiltakozást: a Herceg Ferenc elnöklése alatt működő Reviziós Liga elhatározta, hogy ebben a nagyszerű nemzeti keretbe illeszti be országos tiltakozó nagygyűlést is.

A debreceni országos dalosverseny tehát a maga kiszélesedett programjában újra értékesebb és nagyobb lett, mert

a Reviziós Liga országos nagygyűlését is ebben a keretben tartja meg.

Junius 30-án, vasárnap délnél 12 órakor tizenegyezer dalos Hírszekegyével nyílik meg a nagygyűlés az Arany Bika szálloda és a Kossuth-szobor közti téren.

Puky Endre, a képviselőház alelnöke fogja megtartani beszédét.

amely után a dalosok a „Nem, nem soha”-t éneklék el. — Majd

dr Révész Imre debreceni ref. lelkész beszél

és a tizenegyezer dalos Hymnusza

fogja bezárni az országos nagygyűlést.

A debreceni társadalmi nagybizottság állandóan kontaktusban van a „Reviziós Liga” vezetőségével s nem lehetetlen, hogy a fentiekben megállapított programm még kibővítést nyer, — s az sem, hogy erre az alkalomra június 30-án

vasárnap reggel az ország min

A hajduböszörményi és hajduszoboszlói könyvünnepély

A Magyar Írók Egyesületének indítványára gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter támogatásával megindult Magyar Könyvhét gondolata Hajdumegyében is szép visszhangra talált. Pákozdy Sándor alispán a Csokonai Kör vezetőségét kérte fel a könyvünnepések rendezésére, egyúttal rendeletet bocsátott ki a vármegyei nagyobb városokhoz, hogy a könyvünnepély megtartásánál a rendezőségnek munkáját könnyítsék meg. Ez így is történt. A Csokonai Kör, a Debreceni Szemle és a különböző könyvtárak képviselőiből alakult bizottság Hajduszoboszlóra és Hajduböszörménybe is kiszállt, hogy propagandát csináljon a magyar könyvnek. A hatóságok részéről mindkét helyen a legmesszebbmenő támogatásban részesültek.

Hajduszoboszlón pünkösöd első napján délután négy órakor tartották meg a magyar könyvet propagáló előadást. A polgármester képviselőjében, aki

den részéből külön is jönnek küldöttségek Debrecenbe.

Egyelőre úgy áll a helyzet, hogy az országos dalosverseny sokezer nyi vendégén kívül újabb ezrekre lehet számítani, akik ebből az alkalomból Debrecenbe jönnek, s mert a dalosünnep vendégei az est-teli vonatokkal elhagyják Debrecen-t és éjjelre már nem veszik igénybe szálláshelyeiket, különösebb gondot nem okoz a társadalmi nagybizottság agilis rendezőségének a Reviziós Liga debreceni nagygyűlésére városunkba érkező küldöttségek vasárnap éjjeli elszállásolása.

gyengélkedő, dr Márton Gábor tanácsnok nyitotta meg az előadások sorát. Üdvözölte a debreceni előadókat s fejtegette azt a gondolatot, amely miatt a Magyar Könyvhét rendeződik. Utána dr Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke tartott előadást az irodalom és a könyv viszonyáról. A magyar könyv mindig nyomon kísérte a szellemi fejlődést s egyik leghatalmasabb eszköze volt annak, Dr Hankiss János egyetemi tanár, a Debreceni Szemle szerkesztője azokról az okokról beszélt, amely az embereket a könyvvásárlástól visszatartja s rámutatott azokra a körülményekre, amelyek a könyvvásárlást mégis lehetővé teszik. Dr Nyireő István, a debreceni Egyetemi Könyvtár igazgatója a könyv történetéről tartott előadást, az egyiptomiak papiruszától kezdve ismertetvén az írott anyagot egész az ujkori könyvig. Csobán Endre városi főlevéltárnok, a Csokonai Kör főtitkára a jó és a selejtes könyvek kö-

zötti különbséget fejtegette s azután szemléltetőleg is bemutatott néhány jó könyvet, amelyeknek megvásárlása minden foglalkozásbeli egyénre csak haszonnal járhat.

Hajduböszörményben pünkösöd másodnapján délelőtt 11 órakor kezdődött a Magyar Könyvhét propaganda ünnepe. Az ülést a polgármester megbízásából Almássy Károly lelkész nyitotta meg lendületes beszéddel. A magyar könyv művelődéstörténeti jelentőségéről és értékéről dr Pap Károly, a Csokonai Kör elnöke tartott mélyenjáró előadást, amely az összegyűlt közönségre maradandó hatást gyakorolt. A következő előadó dr Medveczky Károly egyetemi könyvtárőr, aki a könyv általános értékéről beszélt. A programot Csobán Endrének, a Csokonai Kör főtitkárának előadása zárta be, aki a legújabb és legértékesebb debreceni kiadványokat ismertette és ajánlotta a hajduböszörményi közönség figyelmébe. Az előadók a délutáni vonattal visszautaztak Debrecenbe.

Az előadásoknak mindenesetre megvan az ébresztő hatása. Az előadók nál úgy Hajduszoboszlón, mint Hajduböszörményben külön is érdeklődtek a közönség tagjai, hogy egyes könyveket milyen uton-módon lehet legkönnyebben megkapni. Az volna a helyes, hogyha a helybeli könyvkereskedők is levonnák a Magyar Könyvhét tanulságait s főképen olyan könyveket ajánlanának a saját közönségüknek, amelyek azokat vagy foglalkozásuknál, vagy általános jellemvonásai alapján legjobban érdekelhetik. A közönség tagjai közül a legtöbben csak az előadások során értesültek arról, hogy milyen könyvek vannak a Hortobágyról, egyes mezőgazdasági praktikus termelési ágakról, nyelvoktatókról, stb., stb. A könyvkereskedők nem is igen tartják raktáron ezeket a könyveket, úgy, hogy a közönség tudomást sem szerethet rólok.

Imádság

Szerelmemisten:
Te vagy a Szentség
ezen a földön.
Szerelmemisten:
a szívemet
Neked őrzöm.

Te vagy a világ
Örök meséje.
A mi szerelmünknek
Te vagy az eleje,
Te vagy a vége.
Beléd indul
minden szépség.
Égő oltárod
minden reménység.
Es visszátér
hozzád a Halál.
Te állsz a bölcsönél
és a ravatálnál.

Mégis az ember
megtagad Téged.
Boesásd meg neki,
ha ellened vétett.
Boesásd meg neki,
hogy törpe a lelke,
hogy nem elég szent
a szerelmemre.
Ha a szentséged
perig alázza
és profétáidat
röhéjjel üzi
ki a világba.
boesásd meg neki,
hogy olyan gyenge,
hogy bár szeretne,
imádni nem mer:
boesásd meg neki,
hogy csak ember.

Szerelmemisten:
Te vagy a Szentség
ő és én.
Két kőbor táltosod
imádnak Téged.

VASS ALBERT.

Emberek a magasban

Irta: Zs. Molnár Ibolya.

— Igen. Maga nem akarja feláldozni az idegeit. Nem akar küzdeni. A biztosat a bizonytalannal nem cserélheti fel és félti az én boldogságomat. Többre becsüli a hazugan csillanó fényeket. Ez az igaz, Emil. Köszönöm, hogy őszinte volt.

— De elfogult, mikor azt hiszi, hogy Maga az erősebb és nagyobb. Maga imádja a gépmadarat és a levegőt. Mikor a reggeli verőfényben gépével emelkedni kezd és elhagyja a földet, kicsinylően, szánakozva néz le a magasból a hangyaboly-emberekre és nem gondolja: hogy Maga is éppen olyan gyöngé, apró, mint ők. A feleske kicsiny szárnyait a hatalmas isteni kéz alkotja s mégis, a hosszú, fáradságos út után leszáll a földre, az emberek közé pihenni és fészket rakni.

A pilóta a levegő ura. A többi ember szürke báb. Művészet, munka, az mind semmi, unalmas próza, de a levegő és a gép, ez valami különleges és új. Ezt tartja Maga élet-céljának és értékének. Este a társaságban eldicsékedni a felszállások bravurjaival. Egykedvű, fölényes arccal fogadni a szép asszonyok borzongását és a lányok néma bámulatát. Ez a maga élete. Erről nem tud lemondani és életének megoldását egy leánynál keresni, aki szegény.

A gépmadar ám könnyen beszédes lehet. A légeszavár felmondhatja a szolgálatot s bármennyire acélos is a pilóta keze és józan a lelke, beleszikkrik szívébe a félelem.

— Kedves Barátom! A mi történetünk befejeződött. Szeretném, ha mai beszélgetésünk nyomot sem hagyna a lelkében. A férfi merev arccal bámult maga elé. Nem nézett a lányra, úgy érezte, mintha egy csodálatos, fájó csendbe belesivított volna a vihar hangja.

— Mária, hagyja abba a munkát, szeretném még hazakísérni s tudja, az étkezdében pontosnak kell lennem. Kegyetlen volt szavaival. A leány keze után nyúlt, de Mária visszahúzódt.

Mehetünk, Emil, bár engem várnak. Egy kérésem volna Magához. Az, akit most meg fog ismerni, szeret engem. Író, gazdag család fia, ki lemondott minden családi előnyéről, dolgozni akar értem. Maga megteheti, hogy álláshoz juttatja irodánkban.

— Megteszem magáért Mária. Szótlanul mentek le a lépcsőn.

Künt az utcán közep termetű, sötét hajú, barna férfi lépett eléjük. — Kezét csókolom, Mária! Már oly régen várom.

A férfi hangja bársonyos melegséggel csengett és szeme örömmel villant a lányra.

— Romándy Akos író, Csiky Emil. — mutatta be őket egymásnak a leány s a két férfi átható kézfogás közben egymásra nézett.

— Mária már nem lesz egyedül — szölt Csiky. — ha megengedi, én most nem kísérem el s így pontos is lehetek — és gyorsan elbúcsuzott.

A kapunál visszanezett a távozókra és szívében valami megmagyarázhatatlan keserűség vibrált. Mária és Akos néhány percig szótlanul haladtak, majd Akos szakította meg a csendet.

— Ma sokat gondoltam Magára. Mária. Boldog vagyok. Néha szép is az élet. Néze, nekünk süt a nap, pattannak a rügyek, csattog a madár, talán senki sem gondol arra, hogy eljön az ősz, el fog hervadni a virág s kopár lesz az erdő. Ez a májusi napfény, ez az élet! Szeretem, Mária. Maga több nekem minden-nél. Maga számomra az élet. Küzdeni fogok magáért.

— Igen, Akos. Valami mámor van ebben a tavaszban s félek, hogy csak álom. Ma megkértem Csiky,

hogy ajánlja be hozzánk az irodába és ő megígérte. Együtt fogunk dolgozni. Gondolja meg jól, az elkényeztetett, fényhez, jóléthez szokott férfi elég erős lesz-e a küzdelemre. Robotolni napról napra; a multból nem marad meg semmi, csak az emlékezés. Nem válik-e türelhetlenné az élete, ha ismerősei csak kis hivatalnokot fognak magában látni és saját alkotásai helyett mások szellemten aktáit kell másolnia. Képes lesz-e erre, Akos? Meggondolta?

— Nem szabad így beszélnie, Mária. Ez fáj nekem s miért akarja, hogy szomorunk legyünk mind a ketten. Kévs ember van, aki még tud hinni, aki még nem szédült bele a mai élet örvénylő forgásába, de Maga is, én is, egy itt maradt régi ütem vagyunk a multból.

Beszélgetés közben Mária lakása elé érkeztek.

Romándy Akos lassan beleszokott életének új fázisába. Már egy hónapja volt az irodában. Két ember küzdött egymásért, két gép kopogott, két szív beszélgetett.

— Szeretlek... te is? — kattogta a gép és Akos ujjai gyorsan táncoltak a betűkön.

— Végtelenül... nagyon! -- felelt még gyorsabb tempóban Mária gépe.

Már megint nem helyesen rövidítette meg a címzést. Romándy ur. — zavarta meg őket Csiky ellenséges, irigy hangja.

Talán maga diktálta rosszul. Emil. Ugy látom, az acél idegek kilendülést mutatnak. — szölt mosolyogva Mária és titkos egyetértéssel nézett Akosra. Csiky pedig erősen írósztalára hajolt és az akták halmazából kibontakozott előtte a repülőter képe, hallotta a gépmadar berregését s látott két tisztá embert a nap felé szállni, szédületes magasságban és rácsmélta, hogy van egy magasság: a lelkek magassága. — amit ő gépjével soha sem érhet el

Tagadnak az emberevő cigányok

Az egyik vádlott alibit igazolt. — Siket néma cigányokat hallgatott ki a bíróság.

Kassa, május 22. A cigányper második napján ismét óriási érdeklődés mellett nyitotta meg fél tíz órakor Móríc elnök a tárgyalást. Az esküdt-bíróság tagjai megelőzően tanácskozást tartottak, amelyen elfogadták a védelem tegnapi indítványát, hogy

rendeljenek ki a tárgyalás egész tartamára elmeszakértőt is,

aki majd figyelemmel kíséri a vádlottak elmeállapotát.

Háromnegyed tízkor az elnök elrendelte a vádlottak elővezetését. Először csak azt a hat vádlottat vezették elő, akiket már tegnap kihallgattak, míg a többi tíz, három vádlott az előszobában várt sorára. Tíz órakor elővezetik a hetedik vádlottat, akit a bíróság ma elsőnek hallgat ki. Grulyo a vádirat szerint szintén részt vett a stócsi országoton elkövetett gyilkosságban, amelynek Imling András volt az áldozata.

Az elnök több kérdést intéz a vádlotthoz, aki azonban nem akar sem mire sem emlékezni és azt állítja, hogy a csendőrök ütötték-verték.

Az elnök erre elrendeli Grulyo személtését a többi vádlottal.

Valamennyien megint csak azt hangoztatják, hogy sohasem gyilkoltak és teljesen ártatlanok.

Császár Gyula vádlott azt mondja, hogy a többi cigány csak azért vallott ellene, mert haragszanak rá.

Mindannyian féltékenyek voltak rá, mert szép fiú és szerettek a leányok.

Ribár Pál, a banda alvezére, azzal a szenzációs kijelentéssel áll elő, hogy a stócsi gyilkosságban nem lehetett része, mert abban az időben Kassán az állami kórház szemészeti osztályán ápolták, mert abban az időben szem-baja volt. Egy teljes hónapot töltött kórházban.

Móríc elnök a vallomás alapján elrendeli, hogy szerezzék be a kassai kórház szemészeti osztályának felvételi naplóját, melynek alapján meg fogják állapítani: igazat mondott-e a cigány.

A védelem ezután azt javasolja, rendeljék ki a cseh elmeorvos mellé magyar elmeorvost is, minthogy a cseh orvos egy szót sem tud magyarul és nem érti, hogy mit mondanak a cigányok.

A bíróság eleget tesz a kérésnek és Móríc elnök intézkedik, hogy azonnal hívják be telefonon a kassai elmeorvosintézet egyik magyar orvosát, Windholz Emánuel dr-t.

A délelőtti tárgyalás mindvégig bővelkedett szenzációkban. Tizenegy órakor néhány perces szünetet rendelt el az elnök, hogy megvárják, amíg megérkezik a kassai állami kórház értesítése arról, hogy tényleg kezelték-e a kórházban Ribár Pált, a cigánybanda alvezérét. Negyed 12 órakor megjött az értesítés, amely szerint

Ribár Pál 1923 október 2-ától október 12-éig tényleg az állami kórház szemészeti klinikáján volt kezelés alatt.

Imling András október 8-án gyilkolták meg, ezzel tehát

a Ribár Pál ellen emelt vád legfőbb pontja összeomlott.

Ribár ellen éppen erre a vádpontokra vonatkozóan volt a legsúlyosabb bizonyíték, amennyiben két tanu is akadt a cigányok között, akik a leghatározottabban állították, hogy Ribár sújtotta agyon fejszéjével Imling Andrást. A kórházi értesítés óriási szenzációt keltett, ekkor azonban hirtelen felállott az ügyész és bejelentette:

— Annyi Ribár van a világon, mint a szemét. A magam részéről kétségbevonom, hogy ez a Ribár lett volna a kassai szemészeti klinikán kezelés alatt.

Az elnök rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint az ügyész indítványának megfelelően

a vádlottat be fogják viténi az állami kórházba, ahol szembesítik azzal az orvossal, aki a kórházi bizonylat szerint 1923 októberében kezelte

és ekkor majd ki fog derülni, hogy valóban ő állott e kezelés alatt.

Féltizenkettőkor került a sor

a nyolcadik vádlott, Pécsi Rezső

kihallgatására. Pécsi ugyanazt hangoztatta, mint a többi vádlottak: ártatlan, semmi köze a gyilkossághoz. Mindenre hajlandó alibit bizonyítani. Pécsi, aki a cigányok között még aránylag a legintelligensebb, valóságos jogi vitákba bocsátkozott az elnökkel és mindenáron azt akarja bizonyítani, hogy a terhelő tanúk szavahihetőségéhez kétség fér. Ugy Pécsi, mint az összes többi vádlottak minduntalan arra hivatkoznak, hogy a csendőrök ütötték-verték őket. *Az egyik cigány azt állítja, hogy kivítették az erdőre, egy fára akasztották és úgy lógatták őt egészen addig, amíg vallott.*

Az elnök itt közbeszól:

— Nincs tudomásom erről!

— De sajnos, nekem van róla tudomásom, — válaszolja a vádlott, — mert keresztül estem rajta!

— Erre valamennyi cigány ordítani kezd:

— Engem is ütöttek, engem is véresre vertek, mindnyájunkat halálra kínoztak!

Az elnök a nagy zürzavarban egymás után utasítja rendre a cigányokat.

Két siketnéma cigányt hallgattak ki ezután.

Ribár Józseffel még csak boldogul valahogy a bíróság, mert írni és olvasni tud. *Letrják neki a kérdéseket és ő irásban válaszol.* Helyesebben: irásban tagad. Ezt írja le:

— Nem öltem, nem láttam soha senkit, hogy valakit megöltek volna a társaim.

— Ki ölte meg Imlinget? — írják le elébe.

— Nem láttam — írja a választ.

— Beszéltek arról, hogy meg fogtok gyilkolni embereket?

— Nem — írja a választ a cigány.

Tovább nem is folytatja a nehézkes kihallgatást az elnök és Ribár Bélát vezetteti maga elé.

Ribár Béla sem írni, sem olvasni nem tud. Siketnéma, tolmács segítség-

gével hallgatják ki. *A cigány artikulálan hangjai olyanok, mintha az őserdőben dudát ordítana. Kézrelábbal, kiáltozással próbálja a bíróság tudomására adni, hogy ő ártatlan, nem tud semmiről semmit, hagyják őt békében. Hagyják őt szabadon menni...*

Több vádlottat nem is hallgat ki a törvényszék és félkettőkor befejezi a mai tárgyalást.

„Akit leütöttünk, azt meg is ettük”

Kassa, május 22. Szünet van. Itt ülnek ketten: Filke Jano József és Ribár Pál. A két vezér. Megállók előttük. Sötét lelkek előtt és sötét szemek előtt már álltam sokszor. Vadember előtt még soha. Tűz már perzsel sokszor, szemek lángja így még soha nem égetett. Körülöttünk csehszlovák rendőrök örködnek, ügyvédek tolonganak. Olyan, ez így, mintha ordások közé a ketrebe merészkedtem volna.

A kigyuló fantázia lázasan színez: már látom, hogyan transzirozzák ketten a keshedt koldus testét, már halom, hogy csámcsognak, már látom, hogy állati szájukon hogyan csurran a meleg vér, érzem a főtt emberhus szagát. Ugy szégyenlem a magam és minderki életét. Oh, néha iszonyatos embernek lenni, felebarátnak...

— Mond csak Filke, — kérdem a vezértől — hát ettél te embert? Az Istenért, te is ember vagy. Hát meg ettél egy embert?

— Perse, hogy ettem, nagyságosom.

— Hát hogyan ettél mond? — rémüldözök.

— Hát hogyan? Akit leütöttünk, azt meg is ettük. Nem mindet, csak néhányat. Ha nem volt más enni való...

— Hát ezt te csak így mondod és bevallod nekem?

— Én mindig bevalloztam, nagyságosom. Az úrnak se hazsudok.

— Hány embert ettél meg?

— Erre már nem emlékszem.

— Mégis?

— Két vagy három emberből ettünk.

— Hát nem úgy ettük, hogy csak ettünk, hanem ettünk, amikor éhesek voltunk. Ha készen voltunk az evéssel, hát ami maradt, azt elettük másnapra. Akkor megint ettünk. Ha jó volt. Mert nem mindenki jó...

— Megfőzték az áldozataitokat?

— Lábosba.

— Megfőzték?

— Parazson.

— Hogy főzték az Istenért?

— Azt nem tudom, nem én főztem.

— Hát kicsoda?

— Az Eszti, a Csömör Eszti, ő főzte meg.

— Azután, feldaraboltátok?

— Egészbe nem lehet megenni. Egy embernek való darabokat vágunk le. Lekanyarítottuk és megfőztük, hogy puhább legyen.

— Hát ezt elfogod mondani a bírourak előtt?

— Ha kérdeznék, elmondom.

Most felugrik Ribár Pál. A rendőrök lökik vissza. Az arca, amely ugyanis rettenetesen csunya, még vadabbá torzul. Most lehet látni: ilyen arccal frították talán az embereket, baltával, mint az erdők fáit és a kondér körül ilyen arccal...

— Miért hazudsz már te, Jano, szó sem igaz abból, amit beszélsz. Hogy is hazudhatsz ilyeneket az ur előtt?

Filke a vezér kommandírozó szavával kiált vissza:

— Nem találtam én ezt ki. Ettünk belőle. Ha ettünk, hát ettünk.

— Nem igaz, hazudsz!

— Ha éhes voltál, te is ettél. Nem ettél belőle?!

— Soha.

— Nem igaz, hazug cigány vagy!

— Hazug vagy te!

— Mi lett volna abbá, akkor már ugyanis mindegy volt annak, akit megöltünk, mi meg jóllaktunk legalább.

Lecsendesednek. Szemük mint a kámpó, úgy tépi egymást. Már nem lehet tovább bírni. Még csak egy próbálkozás:

— Mondd Filke, hát nem gondolsz te arra, hogy megbüntet az Isten, mert elvetted annak az életét, akinek életet az Isten adott... Meggyilkoltad...?

— Ugyan uram, a csirkét is az Isten adta, mégis meg szabad enni.

Iszonyatos!

Aruházunk

átépítése miatt, portálé és berendezés eladó.

Magyar Ruháipar

Bika épület).

Az angol „WELLINGTON” önszinező és

SELTONA

S. C. P. gépfénypapírokat

minden amateur fényképező ismeri

Kézikönyvek díjtalanul kaphatók:

BERZEKY fotobörze

Ferencz József-út 38 (az udvarban) Telefon 11-3

Jo minőségű téglá és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. — Eladás Hatvan ucca 1-3. sz., III. emelet, Telefon 610.

Hotel PANNONIA-Pensio Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén.

Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.

Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagu családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok.

Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitűnő magyar-francia konyha. Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Tetőfedés vaslemezzel

Cserép, bordázott, festett és horganyzott kivitelben. Tökéletesen bevált, újrendszerű fedési anyag. — Könnyű, olcsó, tartós.

K a p h a t ó:

Sesztina Lajos cénnél, Debreczenben.

Ugyanott szakszerű felvilágosítás.

ÉRETTSÉGI BIZTOSOK A FELSŐ-KERESKEDELMI ISKOLÁK ÉRETT-SÉGI VIZSGÁLATAIN.

A kereskedelmi miniszter a felső-kereskedelmi iskolák 1929. évi érettségi vizsgálatára miniszteri biztosi minőségben Novák Andor dr. miniszteri osztálytanácsost, a debreceni kereskedő társulati fiu- és női, Schlik István dr. miniszteri osztálytanácsost az egri róm. kath. fiu- és női, Wittich Andor kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt a miskolci állami fiu és községi női, Radó Rezső dr.-t, kir. tanácsost, kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt a nyiregyházi községi fiu, Gerő Tibor dr. miniszteri osztálytanácsost a sátoraljaújhegyi községi fiu, Dávid Ferenc Hangya szövetkezeti titkárt a szolnoki községi fiu felső-kereskedelmi iskolához küldte ki.

A TISZA ISTVÁN LEÁNYCSERKÉSZCSAPAT ÜNNEPELYE.

Kedves szórakozásban volt része annak a közönségnek, mely a MANSZ disztermét pünkösdi első napján délután megtöltötte. Ez a meleg ünnepség megmutatta nívó számával, milyen fontos munkát végez a leánynevelés terén is a cserkészlet. Az ünnepélyt a „Leány-cserkészinduló” kétszólamu kara vezette be. Majd Szele Paula, csapatvezető tartotta meg teljes cserkész-programot adó beszédét, melyben, mint mélyen járó pedagógus és kitűnő előadó mutatkozott be.

Sépp Juliska és Karai Böske szép duettjét Dávid Margitka kísérte zongorán. Balázs Margit hatásosan szavalta el Liszt Nándor „Üzent a Bánát” című költeményét.

Kedves jelenet következett most. Péntes Ida, Német Juliska, Bihari Rózi, Makó Eszter és Balog Rózi a cserkészletet bemutató kis színdarabot adtak elő természetesen, plasztikus formában. Közben megtudtuk, hogy a darabot Szele Paula írta s midőn később e felől megkérdeztük, megtörtén valotta be, hogy a jelenetet ő követte el. Szívből gratulálunk hozzá. A „Magyar Mitatánkot” Szilágyi Etelka interpretálta. Dávid Margitka precíz zongorakísérettel. Most Sallay Erzsike tipikus magyar lányos alakja jelent meg a dobogón s mély érzéssel, hatásosan szavalta el két költeményt. Záradéknak a „Virágok álma” című irredenta jelenet következett. Baranyi Lili a tündérkirálynő szerepében s 27 cserkész társa a virágok és tündérek szerepében pompásan alakítottak. A közönség azzal az érzéssel távozott el, hogy a vezetés a Szele Paula kezében a legjobb helyen van. Az ünnepélyt május hó 26-án d. u. 6 órakor ugyanott megismétlik.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangú
műbutorok
kaphatók.
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

**Asztalos-
és ács mesterek
figyelmébe!**
Nagymennyiségű félcolos
jóminőségű **báladeszka**
eladó. Bőszörményi-ut 6.
szám alatt.

Háló és ebédlő butorok

Saját készítményűek. legolcsóbban kaphatók

Bálint Sándor műbutorasztalosnál

Piac ucca 85. (Király ucca sarok)

Vass népjóléti miniszter a hadikölcsön segélyezés kérdéséről

Budapest, május 22. A képviselőház tegnapi ülésén, mint lapunk más helyén jelentjük, áttértek a népjóléti tárca költségvetésének tárgyalására. Több felszólaló után Szilágyi Lajos beszélt. Azzal kezdte beszédét, hogy jól lehet, általánosságban a költségvetést elfogadja, a népjóléti tárca költségvetését meg sem fogadja el, még pedig azért, — mert a kormány nem jutott a hadikölcsönök valorizálása kérdésében megfelelő eredményre. A jegyzési értékhatárhoz és az ősjegyzés évéhez való ragaszkodás helytelen, mert sok jegyzőt sujt. Az évi 1500 pengős jövedelm iahatárt kétszeresen kellene felemelni, nem volna szabad hozzászámítani a lakbért, a családi pótlékot és a vitézi érnek pótlóját. Kérdi a minisztert, mi történt a beállított összeg felosztása tekintetében, a kérvényezők közül hányan részesültek eddig támogatásban?

Vass népjóléti miniszter azonnal válaszol a felszólalásra, jól lehet, közben nem volt szándéka felszólalni. Pontosan alkalmazkodik a törvény rendelkezéseivel. A félév még nem mulott el, ezért nem jöhetett még statisztikával a törvényhozás elé. Bő időt kell adni a hadikölcsöntulajdonosoknak a kérvényeik beadására, mert hiszen közönségünk nem tud pontosan terminushoz alkalmazkodni. A kérvények százával érkeznek a határidő lejártja után is. Van a törvényen változtatni való, de ehhez újabb fedezetet keletke találni. Sajnálja, hogy Szilágyi Lajos éppen az ő tárcájától vonta meg bizalmát, őt azonban nem terheli felelősség.

Ujabb részletek a nyiregyházi autókatasztrófáról

A vonat a kettőtört autót 80 méternyi re hureolta magával. — Mit mond Mandel Miklós, aki az autót vezette?

Tegnapi számunkban hírt adtunk már arról a megdöbbentő autószerencsétlenségről, mely egy Debrecenből Nyiregyháza iryegző társaságot ért. A szerencsétlenségről nyiregyházi tudósítónk az alábbi összefoglaló jelentést adja:

Mandel Miklós 25 éves kassai textilkereskedő és felesége, Mandel Dezsőné 53 éves kassai textilereskedő felesége, Mandel Ignác 55 éves kassai textilkereskedő és Mandel Imre 15 éves kassai gimnáziumi tanuló, mindnyájan egy család tagjai, a pünkösdi ünnepet Debrecenben töltötték, ahol egy Rózsáéknál családi ünnepségén vettek részt. Hétfőn délután Nyiregyháza akartak jönni, hogy az itt élő Faragó nevű kereskedő rokonukat is meglátogassák és innen menjenek vissza Kassára. A kis társaság valamivel három óra előtt indult autóból Debrecenből. Utközben nem történt semmi baj. A katasztrófa a Debreceni-ut és a vásárosnaményi vasúti vonal kereszteződésénél történt.

Pontosan délután 4 óra 2 percre járt az idő, amikor az összeütközés megtörtént.

A vonat mozdonya az autó első részét kapta el. Az ütközés mintegy felöklelve a gépkocsit, átfurta annak az oldalát és körülbelül 75—80 méter távolságra magával hureolta.

Közben a féldalra dőlt autó hátsó része beleütközött a pályamentén leásott, ugnevezett pályakanyart jelző vasducnak, amely kidőlt és súlyosan megrongálta a gépkocsi hátsó részét. Ennek tulajdonítható a hátulülők súlyosabb sérülése. A vonat vasutas személyzete és az utasok leugráltak a vonatról és segítségére siettek az autó utasainak. Legelső sorban természetesen a mentőket értesítették. A súlyosan megrongált autóból elsőnek az elöl ülő Mandel Vilmos ugrott ki, aki nek semmi baja nem történt. Könnyebb természetű sérüléseket szenvedett a mellette helyet foglaló felesége, ellenben annál súlyosabban megsebesültek a hátul ülő Mandel Ignác, Mandel Dezsőné és Mandel Imre, akiket csak az ablakok betörése után tudtak kiszabadítani szorult helyzetükből. Mandel Ignácot az autó padlójáról vették fel. Mindannyiukat beszállították az Erzsébet kórházba, ahonnan saját kérelmükre a Klekner szanatóriumba vitték át őket.

A katasztrófa megtörténte után Ozory István rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetőjének vezetésével rögtön bizottság szállt ki a helyszínre és a rendelkezésére álló adatok alapján igyekezett megállapítani a tényállást, amelynek egyes részletei azonban még ma sincsenek tisztázva. Így bár minden jel arra vall, hogy Man-

Ramminger vezet női hajvágás, ondolálás, hajfestés és parókakészítésben. — Tartós villanyondolálás! — Szolid árak!

Cipők drap, csont és mogyorószinben igen olcsón
Grünwaldnál
Sas ucca 4.

Férfi mosó ruhavásznak nagyválasztékban megérkeztek

del Miklós vezette a gépkocsit, nincsen megcáfolyva, sőt egyesek határozottan állítják, hogy a fiatalasszony, Mandel Miklósé ült a volán mellett.

Mandel Miklós, aki saját állítása szerint maga vezette az autót, a következőképp adta elő a katasztrófa megtörténteit.

— Debrecen felől jövet már 35 méternyi re megközelítette a vasúti síneket, amikor észre vette, hogy közelről vonat közeledik. Addig ugyanis az országot szegélyező lombás fák elvettek előle minden kilátást.

A veszély láttán először fékezni igyekezett, de a következő pillanatban rájött arra, hogy körülbelül 50 kilométeres sebességgel robogó autót 35 méteres távon nem tudja megállítani és ha másként nem segít a dolgon, bele-rohan a vonatba.

Hirtelen balra karyarodott és bártagadja, nagyon valószínű, hogy gázt is adott a motornak. Ezzel azt akarta elérni, hogy a lehető legnagyobb sebességgel áttudjon vágni a síneken, még mielőtt a vonat az utkeresztződéshez érne. A vonat azonban sokkal sebesebben haladt, semhogy a célját elérte volna. Ha az autó valamivel sebesebben, vagy a vonat valamivel lassabban mozog, nem következett volna be a katasztrófa.

KOMMUNISTA POLGÁRMESTER STRASSBURGBAN.

Strassburg, május 22. (Havas.) Ma délelőtt választották meg a polgármestert és az alpolgármestereket. Strassburg város Huber, volt kommunista képviselőt választotta meg polgármesterré. Az alpolgármesterek kommunista, autonómista és a klerikális párt tagjai közül kerültek ki. (MTI)

MAGA ALÁ TEMETTE A FÖLD ANYÁT ÉS LEÁNYÁT.

Miskolc, május 22. Szerdán délelőtt Tóth Sándorné 14 éves leányával együtt kiment Pogács közszeg határába, hogy a vályogvetéshez szükséges anyagot kiássák. Asás közben meglazult a földréteg, mely beomlott és maga alá temette Tóth Sándornét leányával együtt. A közelben tartózkodók már csak holtan tudták kihuzni a földtömeg alól a szerencsétlen véget ért anyát és leányát.

A debreceni Egységspárt 20. sz. körzeti bizottsága, a központi kistanácssteremben, (Ferenc József 26.) szám, I. emelet 1.), május hó 23-án, (csütörtökön) este félhét órakor pártvacsora és más fontos ügyekben értekezletet tart, melyre tisztelettel a tagok megjelenését külön is kéri a körzeti elnökség.

PONT ÖNNEK

kell nagyon ügyelnie arra, hogy rendben van-e a csatornája, vízvezetőke. Idejekorán javíttassa meg
Fülöp Miklós bádogos és szerelő mester által, Debrecen, Csapó ucca 3. szám. — Telefon 9—17.

Feldheim Imre posztóházában Kossuth-utca 6. sz

A Magyar Ornithológusok Szövetségének kaposvári nagygyűlése

Dr Nagy Jenő debreceni főgimn. tanár előadása.

A Magyar Ornithológusok Szövetsége f. hó 19-én, Pünkösöd vasárnapján tartotta országos nagygyűlését Kaposváron, melyen a Kormányzó Somogy megye főispánja, József kir. herceget szárnysegédje, a Földművelésügyi minisztert Pfeifer Gyula min. tanácsos, a Kultuszminisztert Kupcsay Felicián min. tanácsos, a Madártani Intézetet Csörgény Tivusz igazgató és a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesületet dr Nagy Jenő debreceni főgimnáziumi tanár képviselte. — A népes nagygyűlés Földváry Miksa erdőigazgató rendezésében folyt le, melyet megelőzőtt a MOSz. alsó dunántúli kerületének alakuló közgyűlése.

A nagygyűlést dr szalóki Navratil Dezső, a MOSz. országos elnöke nyitotta meg, s az elnöklést átadta dr Lovassy Sándor kormányfőtanácsosnak, a magyar ornithológusok nesztorának. A gyűlésen három előadás hangzott el. — Földváry Miksa min. tan. a „Köcsag védelem”-ről tájékoztatta a közönséget. — dr Greschlik Jenő „A modern madárvédelem” problémáit fejtegette és dr Nagy Jenő, a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület ügyvezető elnöke, a M. O. Sz. disztalgja és alelnöke „A sasok mint pusztuló természeti emlékek” címen tartotta meg szabad-előadását. Dr Nagy Jenő ez előadásában szembehelyezkedett a vadászat és gazda közönség azon részével, mely a természet háztartásából ki szeretne irtani minden a vadállományra vagy a mezőgazdaságra káros állatot. Szerinte e pusztító hasznossági elven alapuló felfogáson jóval felül áll az a nézet, mely a kártékony állatok, mint természeti emlékek védelmét, megtartását magasabb esztétikai szempontból tartja kívánatosnak. A délceg, nemes sasok, ha kártékonyak is, a természetszerető ember lelkének sok-sok gyönyörűséget és élvezetet szereznek. Ez eszmét a hallgatóság lelkes megértéssel fogadta.

Izléses, síkkes és olcsó, ez a férfi ruházatkodásnál a jel-szó. Hogy ez mind meglegyen rendeljük ruháinkat

Feresztessy uriszhónál, Varga-u. 1

SINGER
VARRÓGÉP
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam
Atlas, Opel, Torpedo, Presto, Lifag
világmárkás kerékpárt vásárol **18 havi részletre**
Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

.....

Izgalmas egy törvényszéki tárgyaláson

Az orvosszakértőre támadt az apagyilkos gazdalegény.

Nyiregyháza, május 22. Szabad István tiszadai gazdát István nevű fia veszekedés közben meggyilkolta és a holttestet az istállóban elásta. A borzalmas bűntény kiderült és az apagyilkost letartóztatták.
Most kezdte meg a bűnügy tárgyalását a nyiregyházi törvényszék.
Szabad István vádlott a tárgyaláson rendkívül izgatottan viselkedett és

amikor Konthy Gyula dr. törvényszéki orvosszakértő előterjesztette véleményét, rá akart ugrani.
Az elnök útastására a fogházőrök a vádlottat megvasalták. A kihallgatás során a vádlott visszavonta korábbi beismerő vallomását és minden kérdésre azzal válaszolt, hogy nem emlékszik.

A háromnapos éjszakai céllövőverseny részletes eredményei

Első lett Hajdu József, Debrecen—Pallag. — A versenyt megtekintette dr. Végh Kálmán honvédelmi államtitkár is.

A debreceni éjjeli céllövő verseny iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ilyen verseny még nem volt az országban s így érthető, hogy felsőbb körökben is figyelemmel kísérték az érdekes vállalkozást. Így ebből az alkalmából lejött Debrecenbe vitéz dr. Végh Kálmán honvédelmi államtitkár is, aki Némethy Gyula testnevelési vezető főoktatónak továbbá Bodó Ferenc, Szentmiklóssy, vitéz Udvarhelyi és Lovász testnevelési oktatóknak őszinte elismerését fejezte ki az elért eredményekért.

Az éjjeli céllövő verseny három napig tartott s az várakozáson felül is sikerült. A versenyen egy debreceni lett az első. Hajdu József, Debrecen—Pallag, aki országos viszonylatban is jelentős eredményt ért el.

Az oktatók közül Bodó Ferenc, Szentmiklóssy, vitéz Udvarhelyi, Lovász végeztek nagy és körültekintő elismerésre méltó munkát.

Tegnap este a Polgári Lövéde terraszán szűkebb körű vacsora volt az államtitkár tiszteletére. A vacsorán részt vettek: vitéz dr. Végh Kálmán honv. államtitkár, vitéz Siposs Árpád altábornagy, dandárparancsnok, dr. Vargha Elemér polg. mesterhelyettes főjegyző, Bádroghy László ezredes, vitéz Lépes Győző ezredes, Kovács János alezredes, Zöld József főjegyzőhelyettes, tanácsnok, ifj. Magoss György vezérigazgató, Vargha László igazgató, Krumanecker Dezső őrnagy, Bayer Sándor dr. min. titkár, dr. Bacsoni Sándor polgármesteri titkár, Kiss Béla százados és Némethy Gyula vezető főoktató.

Vacsora után, 9 órakor kezdődött meg a befejező lövészet, melyen megjelent vitéz Mérey László ezredes, vezérkari főnök és parancsör-tisztje: dr. Lengyel Béla százados is. ugyszintén számos más előkelőség. A megjelentek kivétel nélkül — dacára a szakadó esőnek, — mind végig kitartottak és megvárták a verseny befejezését.

Részletes eredmények:
1. Hajdu József, Debrecen—Pallag

- 10-94 pont.
- 2. Tarits Tibor, Budapest, 10-92 pont.
- 3. Bakóczy Mihály, Debrecen—Bács, 10-91 pont.
- 4. Tóth András, Debrecen—Pallag, 10-90 pont.
- 5. Nagy József, Debrecen—Bodó szakasz, 10-89 pont.
- 6. Kovács László, Debrecen—MAV szakasz, 10-89 pont.
- 7. Köblös László, Debrecen—Némethy szakasz, 10-88 pont.
- 8. Tóthi Elek, Debrecen—Szentmiklóssy szakasz, 10-89 pont.
- 9. Arva Imre, Debrecen—Bodó szakasz, 10-88 pont.
- 10. Zavaezky József, Diósgyőr, 10-88 pont.
- 11. Pető Sándor, Debrecen—MAV szakasz, 10-87 pont.
- 12. Szabó János, Debrecen—Bodó szakasz, 10-87 pont.
- 13. Tóth József, Debrecen—Udvarhelyi szakasz, 10-87 pont.
- 14. Gál István, Debrecen—Némethi szakasz, 10-87 pont.
- 15. Vékony Sándor, Debrecen—Bodó szakasz, 10-86 pont.
- 16. Oláh M. Sándor, Debrecen—Bodó szakasz, 10-86 pont.
- 17. Szabó Zoltán, Debrecen—MAV szakasz, 10-85 pont.
- 18. Csáky Ferenc, Debrecen—Bodó szakasz, 10-85 pont.
- 19. Lévy Gábor, Debrecen—Bánk szakasz, 10-85 pont.
- 20. Kaszás Károly, Hajduszoboszló, 10-85 pont.
- 21. Maxim György, Debrecen—Bodó szakasz, 10-84 pont.
- 22. Hodosi Antal, Hajduszoboszló, 10-83 pont.
- 23. Tolnai Géza, Debrecen—Bodó szakasz, 10-83 pont.
- 24. Lóki László, Debrecen—Bodó szakasz, 10-83 pont.
- 25. Brós János, Debrecen—Bodó szakasz, 10-82 pont.

.....
Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Újság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthíreket.

PERMETEZÉSHEZ legalkalmasabb
mert a legegyszerűbb, legkönnyebb, legtartósabb nagy munkateljesítményű és azért legolcsóbb a
Veréb István által Debrecen, Szappanos-utca 10 sz. alatt már 33 éve országsszerte közmegegyezésre gyártott legújabb szerkezetű
„Sugár” permetező.

TORNAÜNNEPELY A KOLLÉGIUMBAN.

Gyakorló iskolások és tanító-képzősök bemutató évvégi vizsgálója.

F. hó 26-án délután 4 órakor tartja sportesemény számba menő bemutató vizsgáját a Kollégium két intézete. A kerületi tornász-bajnokságon két első helyet nyert csapat és a kezdők munkája lesz a verseny középpontjában a legjobb intézeti tornász bajnoki címért. A gyakorló-iskolások játékos tornája és a svéd tornacsapat ügyességi gyakorlatai példát fognak mutatni az e korosztálybeli gyermekek ügyességének s építő testgyakorlatának módjáról és lehetőségeiről.

Talajtornából a legújabb irányu mozgásformákkal lépik meg úgy a közönséget, mint a szakembereket.

Három csoport háromféle zenés szabadgyakorlatot fog bemutatni, mely példája lesz a mozgásos dán gimnasztikának, a játékos tornának és a régebbi svédrendszerű mozgásoknak is. — Az I., II. osztály hagyományos tízes csoport sátfétája izgalmas küzdelmeket ígér.

Nagy csoport lóugró ad számot az ügyességéről és bátorságáról.

Játékok teszik hangossá az udvart, melyekben a küzdelést a versengést tanulja meg a cselekvő, melyben a közönség is gyönyörködni tud? — A versenyt a gyakorló-iskolások versenyfutása zárja be.

Legelőbb kellett volna említeni az intézet szimfonikus zenekarának az egész ünnepegyüttés alatt való szereplését, melyet Bodnár Lajos kiváló dirigens fog vezetni.

Tükör gyártás

üvegcsiszolás, épület és portál üvegezés
Sipkovics Béla
Nagyvárad u. 15. Telefon 3-56.

Mozgósínházak műsorai.

Vigszínház:
Szerda, Csütörtök, Május 22. és 23.
Abel Herman világhírű színművének filmváltozata:
A LUXUS VONAT.
A nagyvilági élet örömeinek, keserveinek káprázatos tablója, 6 felvonásban.
Főszereplők:
Dina Gralla, Verebes Ernő, Julius Falkenstein és Adel Sandrock.
Megelőzi:
A VERDIJ.
(Rinty és Társa.)
Egy hü kutya regénye 7 felvonásban.
Főszereplők:
Rin-Tin-Tin és Bobby Gordon.
Apolló:
Szerda, csütörtök, Május 22. és 23.
A SZIVIDOMITÓ.
(Nagyvárosi ifjúság.)
Vidám korrajz a mi életünkben, 10 felvonásban.
Főszereplők:
Harry Liedtke, Maria Paudler és Hermann Picha.
Megelőzi:
SAMBA, AZ ÖSERDŐ HŐSE.
Dráma a szerelemről és a gyűlöletről, 7 felvonásban.
Szereplők: Félvad négerék, akik még filmet soha sem láttak.
Jönnek! Péntektől. Vigszínházban: az orosz filmgyártás legmonumentálisabb filmproduktója: „Dzsingis khán” (Ahogy egy nemzet születik); főszereplők a moszkvai Meszhrabpom filmgyár művészei. — Apollóban: „Langol az ég” és „Gyere vissza Khoni!”

Kertészeti tanulmányi kirándulás Debrecenből Nyiregyházára

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kebelében működő Debreceni Kertészeti Egylet és Faültetők Társasága kertészeti tanulmányi kirándulást rendezett e hónap 19-én Nyiregyházára dr. Rác Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, a mezőgazdasági kamara igazgatójának vezetése alatt.

A debreceni műkedvelő és hivatásos kertészek igen nagy számmal érkeztek meg reggel Nyiregyházára, ahol már a vasúti állomáson a Nyiregyháza városi üzemek igazgatója Steiner Vilmos és a városi kertészet tisztjei fogadták érkezőket s a kirándulókat váró villamos kocsikön vezették a város kertészeti telepére. A palma-házban gazdag tiszóráival vendégelte meg a kirándulókat s kellemes cigányzene emelte a sok meleg szerepelttel telt testvéries érzést.

Steiner Vilmos városi kertészeti felügyelő bemutatta a vendégeknek a modern berendezésű növényházakat s a meleg fűtés központi szerkezetét. Itt láttuk a még kiültetésre váró rengeteg virágpalánta, díszítő növény esemete milliőit, amelyek mind és kizárólag a város tereinek díszítésére szolgálnak. A nagy szaporító ház mosott fővénye és izzasztó szekrénye úgyszólván négy hetenkint ontja a millió számra gyökereztetett mindenféle virágdugványt, amelyek innen a melegebb és mérsékelt légkörben tartott tenyészházakba kerülnek továbbnevelésre, majd a szabadba kiültetés előtt megegzésre. Ugyanilyen célt szolgálnak a melegágyak is, melyek szintén növény palántákkal tömött sor-

kozna egymás mellé.

A városi kertészeti üzem másik főrésze a gyümölcsfaiskola és díszkertészeti faiskola, amely Baruha Pál kertészeti intéző kezelésében hatalmas lendülettel indult fejlődésnek. Láthatók itt a nevelés alatt álló fenyőfélék, különféle díszcserje események, örökzöldek stb. majd a nagykiterjedésű gyümölcsfa-oltvány iskola több százezer, szebbnél szebb nevelés alatt álló nemes gyümölcsfa eseményei.

Innen külön villamos kocsikön a város Sóstó-gyógyfürdő telepére ment a társaság, ahol nagy gondallal és finom ízléssel az őserdőből átalakított fürdő parkban a szebbnél szebb virágzó díszfák és tavaszi virágágyak pompájában gyönyörködött a kiránduló sereg s látta azt is, hogyan plombálják meg cementtel a szuette százados tölgyek gyökereit és törzsét azok az emberek, akik megbecsülik, akik igazán szeretik a fákat, azokat az élőlényeket, amelyek a jelenkor dédapáinak korában láttak először napvilágot és ha szólni tudnának, mennyi bánat és édes, mennyi bánatos és fájdalmas érzélem tanuiként beszélhetnének.

A Sóstó-gyógyfürdő nagytermében gazdag virágpompával díszített asztalnál volt a társas ebéd. Itt kapott minden látogató a város kerámia gyárában kizárólag ez alkalomra készített virágvázát emlékébe.

A tanulmányi kirándulás mélyreható erejét emelte azon körülmény, hogy a társas ebédén megjelent a város polgármestere: dr. Benes Kálmán kormányfőtanácsos

és Szohor Pál a város főjegyzője, Oltványi Ödön a város ny. főjegyzője, h. polgármestere és még igen sokan a Faültetők Társasága nyiregyházi tagjai közül.

Itt Szohor Pál a város főjegyzője a polgármester, az önmaga és város összes közönsége nevében magas szárnyalású beszédben mutatott rá Debrecen város és Nyiregyháza fejlődésére és ebben a szoros kapcsolatos testvériességre, melyben kiemelte a kertészet iránti nagy hajlamosságot, melyben nevével a kizárólagosan jó emberek magasabb és tisztultabb gondolkozású egyének egymás iránti szeretetét jellemezte.

Ezen jól eső nagy szeretet megnyilvánulást, amelyben a kiránduló csapatnak itt része volt, dr. Rác Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató köszönte meg és magával ragadta a nagy közönség minden egyes tagját és vitte abba a társaságba, amely az Alföld fásításának gyorsított tempóban való megindítását már is országosan kiváltotta, a Faültetők Társaságába, ahol két évi lüktető tevékenysége után már is 3700 tagot gyűjtött egybe.

Visszatérve a városba, Hósek Győző kertészeti üzemét tekintette meg a társaság, azonban amit látott, azt a minden négyzetcentiméter terület kihasználását a szinte kis várost képező növényház tömkelegében, azt az élénken lüktető, magas és biztos tudású szakavatottságot jellemző növénykultúrát, ahol a kulturnövények milliőit gyárilag állítja elő Hósek Győző, ahol pár heti közökben újabb és újabb tenyészlet jön egymásután szakadatlan folyamatban, ahol naponként küldi szét a megtermesztett virágcszemétek és palánták sok ezreit az ország min-

den részébe a továbbtenyészto kertészetek részére, azt a virágzó viola-erdőt, a lebilincselő látványt nyújtó óriás virágzatú hortenzia mezőt, a cyclamen magoncok szönyeget, a külföldi behozatalt csökkenti törekvő saját nevelésű azalea, kamélia és rhododendron eseményeket, a rózsák bokrok virágzó tömegét, aztán a szabadföldi termelés és a melegágyi kultúra buja fejlődésű primőr, ugorka, dinnye, paradicsom, paprika, saláta, karfiol, kalarabé, retek stb. termékeit bizony messze földön nem láthatja másutt.

Hósek Győző kertészeti üzem az ember, akinek szíve és lüktető vére a férfi és lelke a nő, felesége, a virágüzletnek vezetője, a feleség, a kitűnő gazdasszony, aki pompás uzsonnával traktálta meg a nagy számú (88) társaságot s mindenkinek hófehér kis virágserpébe ültetett virágzó vérvörös verbénát adott emlékébe, rajta a felírás: „Hósek Győző kertészeti telepe, Nyiregyháza.”

Sodronykerítések
Neubauer & F. J. J. J.
Kétmalom-utca 4. Telefon 15-6.

Minőségben ... Olcsó árban ...

a

Magyar Ruhaiipar

vezet.

Debrecen, Arany-Bika épület.

A NAP HIREI

Debreceni Róm. kath. Ielkészek kiténtetése

A debreceni római katolikus áldozó papság három értékes tagját érte igen szép és ritka kiténtetés. *Mayer Antal* nagyváradi apostoli kormányzó erdödi *Bakaes Ivánt*, *Huber Ferencet* és *dr. Kompasz Árpádot* szentszéki bírókká nevezte ki. A kinevezés híre tegnap érkezett Debrecenbe és a róm. katolikus hívek körében különösen nagy örömet kellett.

Bakaes Iván nemesak pasztorális munkában fejt ki áldásos tevékenységet, hanem mint a „Zita”-hadiárvalház igazgatója a szegény hadiárvalkúknak valóságos atyja.

Huber Ferenc mint hitoktató kaplán működik már évek óta a felsőbb egyházi hatóságok legnagyobb megelégedésére és legutóbb őt bízták meg a debreceni Szent László-kollégium vezetésével.

Dr. Kompasz Árpád, a Theréziánium igazgatója, ez intézetet fejlesztette mintaszerű intézménnyé.

Mind a három egyházi férfiú kinevezése tényleg arra érdemesekeket ért és annál inkább meggy kiténtetés számba, mert eddig szinte nem volt rá példa, hogy nem teljesen önálló egyházi beosztásban állók megkapják a szentszéki bírói címet.

„ANNY” Csapó-u. 47. árai:

A debreceni Orvosegyesület, folyó hó 23-án, csütörtökön délután 6 órakor tartja XV. tudományos ülését a Belklinika tantermében.

A 2. számú szavazókörzet 23-án, csütörtökön délután félhat órakor az Egységspárt hivatalos helyiségében. (Gambinus passage), fontos megbeszélést tart. A körzet minden választóját szívesen látja az elnökség.

Vigszínház

x **Bethlen Gábor Kör.** A Debreceni Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Bethlen Gábor Köre, folyó hó 25-én, szombaton este 8 órai kezdettel az Egységspárt helyiségében konferenciái szerű vallásos estélyt rendez, amelyen előadást tart *Benkő István* rákospalotai országos híri belmissziós lelkész. A kiváló református egyházi szónok előadásának tárgya a „Lélek élete”. A szokásos vasárnap délelőtti egyetemi istentisztelet, mely egyuttal éjszará egyetemi istentisztelet is lesz a Kistemplomban délelőtt 11 órakor tartja a Bethlen Gábor Kör, melyen a rendes istentisztelet keretében *Benkő István* fog prédikálni. Ugy az előadásra, mint az istentiszteletre szeretettel hív és vár mindenkit a Bethlen Gábor Kör.

x **Tornavizsga a Svetitsben.** Folyó hó 26-án, vasárnap délután 5 órakor tartja az elemi, polgári és nőipari iskola tornavizsgáját az intézet udvarán. Helyárak: I. rendű hely 1 P., II. rendű 80 fillér, állóhely 40 fillér.

x **Fülöpnc, Benedek Ilona** kalapkülönlegességei feltűnő elegánsak, olcsók. Szalon: Péterfia ucca 42. sz.

MERCEDES-BENZ

személy- és teherautók
a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott
MÁVAG-MERCEDES-BENZ
teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselői és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci-utca 24
Körzetképviselő: Révész Simon, Debrecen, Hunyadi ucca 21. sz.

Maróluggal le akarta önteni az oltár előtt térdepelő jegyespárt

Zalaegerszegről jelentik: Tegnap a zalaegerszegi plébánia templomban tartotta esküvőjét *Kerkay József* egy andráshidai gazdaleánnyal. A szertartásközben behorant a templomba *Herczegh Hermina* zalaegerszegi leány, aki a köténye alatt tartott maróluggal telt edényt az oltárelőtt térdepelő jegyespárra akarta dobni, —

tettét azonban az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni az egybegyűlteknél. A leány a kapott izgalmaktól idegrohamba esett és a kórházba szállították. — A vőlegény kívánságára az esküvői szertartást tovább folytatták. — *Herczegh Hermina* ellen templomi botránnyokozás miatt rendőri eljárás indult.

— **Debrecenről akarnak elnevezni egy vitorlázó repülőgépet.** Érdekes tervvel foglalkozik a MOVE. Legközelebb motornélküli vitorlázó repülőtanfolyamot nyit, Mogyoród és Budapest mellett. A tanfolyamon körülbelül 50 fiatalember fog résztvenni. A szükséges gépeket a MOVE. a sajátjából veszi, de arra, hogy a továbbképzést biztosíthassák, több gépre van szükség.

— **Meghívó a ref. Kollégium** választásos és nemzeti jellegű amerikai ünnepélyére, amely 1929. évi május hó 24-én, délután 5 órakor lesz a ref. Kollégium Oratóriumában, a következő renddel: 1. Karének. Előadja a Kántus. 2. A gimnázium igazgató beszéde. 3. A szénior beszéde. 4. Szavaltat. 5. Szózat. Előadja a Kántus. A Kollégium igazgatósága.

Virág kalapok P 16.-

Ezeket a rendező egyesület közadakozásból szeretné beszerezni, — mivel neki erre nincs megfelelő anyagi eszköze. A MOVE. vezetősége most hosszabb beadványt terjesztett Debrecen város tanácsához. A beadványban elmondják, hogy a tanfolyammal kapcsolatban azt tervezik, hogy az egyes városok által felajánlott öszszegekből vett gépek az illető városok nevét viselnek. A gépeken elsősorban azoknak a városoknak az ifjúsága is-

x **Hölgyek figyelmébe!** Oldalt gombos, gummibetétes csipő fűző drillből mérték után készíttve 14 pengő, princsz fűző 25 pengő, melltartó 2 pengő *Biri Rózánál*, Piac ucca 42. szám.

Csipke, lószőr kalapok P. 10.-

— **Elismerő levél, Geszti József** igazgató-főorvos úrnak A szanatórium beteget nevében, akik engem kértek meg, hogy köszönetünket és hálánkat kifejezzük főorvos úrnak és a tanárségéd úrnak, azért a gondos kezelésért és bánásmóddért, ami már magában véve gyógyulást ad nekünk, szegény betegeknek, én mondok köszönetet és fogadják olyan jó szívetl igazgató-főorvos urék, mint amilyen jó szívetl én tolmácsolom ezt a hálás köszönetet *Aláírás.*

Dsin-gis-khán

kölázna, amelyek a hozzájárulást adták. Egy ilyen vitorlázó repülőgép ára 1500—3000 pengő között van. Ez a kérelem a városi tanács legközelebbi ülésén kerül a plénum elé, amely valószínűleg kiadja az ügyet a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Uránia

— **Elhalasztották a hajdumegyeli** polgári iskolák tornaversenyét. Tegnap délután tartották volna a hajdumegyeli polgári iskolák a tornaversenyüket, de az eső elmosta. Mivel az időjárás akadályozta a tornaverseny megtartását, az elhalasztották június hó 6-ára, mikor is a Vasútas-pályán fogják megtartani.

Saját gyártmányu mosó-
szarvas és nappa **bőrkeztüüt**, valamint glace-
minden szín és kivitelben, nagy választékban
Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készíttnek.
Schön Sándor keztüüt, kötszer és orvosi műszertárban, Debrecen
Piac ucca 14. Csapó ucca sarok. Telefon 11-55.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti 1929. május hó 22-én:
Az időjárás helyzet részben még ma is megtartotta bizonytalan jellegét. A légnnyomás semmi lényeges változást nem mutat az utolsó 24 óra alatt, helyi jellegű zivataros esőkben azonban még mindig volt részünk. A 22-én reggelig lehullott csapadék mennyisége 2.9 mm-t tesz ki, míg a ma (22-én) délutáni zivataros eső 5.4 mm-t. A hőmérséklet emelkedése tovább folytatódott: a mai maximum 24.0 C volt, tehát 1.1 C fokkal több, mint az előző napon.
Időjóslat: *Lassú felderüléssel a hőmérséklet emelkedése s esetleg még helyi zivatarok várhatók.*

— A „Magyar Magazin” új pályázata. A „Magyar Magazin”, legszebb, legnívósabb művészi kiállítású magyar folyóirat, a június hó elsején megjelenő számában új pályázatot hirdet, melynek két első díja *Pólya Tibor* és *Zádor István* neves festőművészek által a nyertesekről készített egy-egy életnagyságu portré. Ugyancsak ebben a számban kezd közölni *Farkas Imre* legszebb, eredeti regényének közlését, melynek címe: „Budapesten minden csendes”. Azonkivül sok meglepetés lesz az új számban, melynek ára az eddigi terjedelem megtartásával ezentul csak 1 pengő lesz. A „Magyar Magazin” az olvasók kívánságára június hó elsejétől kezdve havonként kétszer fog megjelenni. Mutatószámot kiadására a kiadóhivatal készségegtel kütt. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Sziget ucca 26. szám. Telefon L. 986—14.

— **Lord Rothermere a magyar vasutasokról.** Lord Rothermere a magyar vasutakat kiténtetően megbecsülő üzenetet intézett a magyar vasutasokhoz, melyben nemcsak egyszerű elismeréssel és értékeléssel nyilatkozik a vasutas társadalom hazaszerető munkájáról, hanem öröme- nek is ad kifejezést, hogy Magyarorszáért folytatott küzdelmében a vasutasok egységesen állanak a háta mögött. A történelmi emlékü üzenet szöszzerinti szövegét emléklapon örökítették meg és lord Rothermere sajátkezüleg dediktált fényképevel díszítve az öszes vasutasok megkapják.

Minden divat bortniból P. 5-10!

— **Tizenégy évi fogság után érkezett haza egy tiszaberecei gazda.** Tiszabercel községbe most jött haza *Bodnár Sándor* gazda, aki tizenégy éve esett hadifogságba. *Bodnár Sándor*

Sárga liliom

szenvedések, nélkülözések között küzdötte át magát, míg hazatérhetett a szülőfalujába, ahol nagy örömmel fogadták. A magyar hadifoglyot a csehek a határon mindenébből kifosztották, elvették a pénzt, esomagjait s egy szál ruhában bocsájtották haza.
Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Újság. Közli az öszes vasárnapi eseményeket és sporthíreket.

Divat

Tegnap egy párisi divatlapot nézve, láttam benne sok új modell figurát, többek közt egy bájos, mirtusz virág díszes, gyöngyörű hófehér menyasszony ruhát, de — persze, — rövid volt... térden felül érő, mert — hüba kérem, — most ez a divat... mellette egy másik, — csöpp lángra részére, — koszorús leány ruháskát mutat és — képzeld kérem, — ez rövid nem volt ám, — jól megnéztem ezt a kis ruha csodát... faldig ért egészen... a cipő sem látszott... mert ez így divat. — Oh, fordított világ!

NYÁR.

— Az osztálysorsjáték húzásán a következő nagyobb nyerceményeket sorsolták ki: 20.000 pengőt nyert: 60305, 10.000 pengőt nyert: 15968, 4.000 pengőt nyert: 16069, 3.000 pengőt nyert: 71165, 2.000 pengőt nyert: 4441, 1.000 pengőt nyertek: 39560, 40018, 70546. 500 pengőt nyertek: 14948, 30082, 36646, 45951. Ezenkívül kihúztak még 10 darab 300 pengős nyerceményt, 37 darab 200 pengős nyerceményt és 1941 darab 90 pengős nyerceményt. — A húzást holnap folytatják.

Milodin

BÖRFINOMÍTÓ SZAPPAN teljesen lugmentes

1 darab

10 fillér, 50 fillér és 1 pengő.

— Összevagdalt holttest a kubikgödörben. Szegedről jelentik: Jelenlétük a szegedi rendőrségnek, hogy a hódmezővásárhelyi téglagyár mellett levő kubikgödörben borzalmasan összevagdalt holttestet találtak. A holttest Szeri József 18 éves munkásé, akinek a fején és testén, fejszevadász nyoma látható. Az eddigi megállapítás szerint Szeri először fejszével agyonverték, azután holttestét a gödörbe vonszolták. Megindult a nyomozás.

x Katonai térképek 75 és 200 ezres, katonai szolgálati könyvek, debreceni helyőrségi térképek állandóan kaphatók Antalffy József cégnél, a m. kir. térképészeti intézet bizományosánál. Telefon 6—12.

— Június hó elsején lesz a SZEFEHÉ majális. Nagyban folynak az előkészületek az idény legsikeresebbnek ígérkező majálisára, a SZEFEHÉ majálisra, mely a DEAC pálya clubházában lesz, június hó elsején.

China vashor

vérszegénységnek és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett. u. u.

A betörő kivette az alvó kereskedő zsebéből a kasszakulcsot és kirabolta a Wertheim kasszáit

Előbb jóllakott és azután látott a betöréshez.

Berettyóujfaluból jelenti tudósítónk: — Hétfőn hajnali 3 órakor vakmerő betörést követett el egy ismeretlen tettes Asztalos Mihály berettyóujfalui kereskedő üzletében.

Asztalos családjával szokás szerint rendes időben aludni tért. — Ejjel 3 óra felé az egyik leánya felriadt és észrevette, hogy az udvarra nyíló ablakon egy alak mázszik kifelé. Nyomban lármát csapott, de a tettesnek, aki ez alatt az utcára került, sikerült elmenekülnie. Asztalos azonnal a Wertheim-szekrényhez sietett és ott megdöbentő látvány tárult eléje. A kassza nyitva volt és hiányzott belőle 800 pengő készpénz. — Hiányzott ezenkívül egy üveg rum és nagymennyiségű élelmiszer, amelyet a betörő elfogyasztott. A jelek sze-

rint először az üzletbe jutott be a tettes, ott nyugodtan jóllakott. — Majd belopózott a hálószobába és ott anélkül, hogy a mélyen alvó család észrevette volna, kivette Asztalos zsebéből a kasszakulcsot és így nyitotta ki a Wertheim-szekrényt.

A vakmerő betörőt már szerdán sikerült kézrekeríteni Koszta Sándor oláh állampolgár, jelenleg gáborjani lakos, személynében. — A esendőrséget az vezette nyomra, hogy a tettes az üzletben hagyta a botját. Ez lett az árulója. Kosztát a szolgabíróóság épületében tartóztatták le, ahova egy más ügyből kifolyólag meg volt idézve. — Koszta többszörösen büntetett egyén, csak nemrég szabadult ki a fogházból.

— „Bútorvásárlással palástolta az uzsora ügyletet egy debreceni kereskedő” cím alatt megjelent közleményre vonatkozólag. Salamon Dezső a következő sorok közlését kéri: Berkovits Bernát 1927. október hó közepe táján naponként több ízben felkeresett és rimázkodott, hogy szerezzen neki kölcsön 160 pengőt, hogy azzal kiváltássa a Deutsch N-nél lekötött bútorát mert ha azt november hó 1-ig ki nem váltja, akkor a bútorát Deutsch elszállítja. A kölcsön biztosítására felajánlotta a szóban levő bútorokat. Én, hogy egy szegény ember baján segísek, minden érdek nélkül, napokig szaladgáltam, míg Berger Hermann, debreceni lakossal sikerült nagy nehezen a kölcsönt olyképp megszerezni, hogy azt 30 napon belül tartozik kamatmentesen visszafizetni. Berkovits

Milodin

POUDERT

még fiatal nők is örömmel használnák. 1 dob. —80 és 2.40 P.

Mindenütt beszerezhető.

a pénz felvétele után előlem bújkált, eszeágában sem volt a pénzt visszafizetni és így Berger Hermann folytonos sürgetéseire a bútor bírói végrehajtás útján a pénz biztosítása érdekében a határidő lejártá után, 4 héttel, vagyis december hó 25-én, elszállítottuk és megállapodtunk abban, hogy a bútor eladjuk és az ártóbletet a Berkovits kiskoru fia részére az Árvaszéknél elfogjuk helyezni. Időközben üzente Berkovits, hogy ne adjuk el a bútor, mert nőül és a hozományból fogja tartozását kifizetni. Két hónappal később Berkovits tényleg megvásárolta és a bútorokat visszaadtam neki, a kölcsönöszeg és a felmerült

költségek ellenében, ezekre összesen fizetett nekem 190, azaz százkilencven pengőt. Nem felel meg a valóságnak az, hogy a tanuk azt vallották volna, hogy én meghusítottam, vagy megakartam volna húsítani a Berkovits házasságát, ilyen szerű tanúvallomás a tárgyaláson egyszerűen sem hangzott el, ilyen szerű állítást tett ugyan Berkovits, de ezen állítása tanúkkal igazolva nem lett. Berkovits Bernát megvásárolta, sőt a feleségétől két hónapi együttélés után különváltan él, a válóper most folyik közöttük, sőt az általam visszaadott bútorokat, melyeket a feleségének adott el, most szintén attól visszaperli. Ártatlanságom tudatában hiszem, hogy ezen alaptalan vád alól fel leszek mentve és akkor rágalmozóval szemben a bírói eljárást fogom folyamatba létenni. — Kiváló tisztelettel Salamon Dezső.

x Legelegánsabb ruhákat készítő, előnyös fizetési feltételek mellett. — Szabó László, Széchenyi ucca 1. szám.
x Katonai térképek nagy raktára 75 ezres 80 fillér, 200 ezres 1 pengő, autó és turistatérképek. Baedekerek kaphatók Springer József könyvkereskedésében m. kir. állami térképészeti bizományosánál. Telefon 10—57.

Milodin

ARCKENŐCS

Amerikában is törvényesen védve!

1 tégely

50 fill., 1 P és 1.50 P.

x Tavaszi ruhákat legszebben fest, vegyileg tisztít, jutányos árban. Konec kelmefestő, vegytisztító, gőzmosó nagyüzeme. Péterfia 30. szám. Fióküzletek: Szent Anna ucca 2. szám, Piac ucca 16. szám.

Jön!

Feuermann

bőröndös

Jön!

Jubileumi vására!

Gambrinus átjáró.

Lengyel fest, mos, tisztít kilógástalanul, ágytoll tisztítás gőzzel Csapó ucca 28. Batthyányi ucca 1.

Bélnyehesség

a máj és az epentak bántalmat, elzsírosodás és köszvény, gyomor- és vastagbélből kezdődő megbetegedése, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a belműködést kitűnően szabályozza. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Gyászrovat

Neumalyer János, mérlegkészítő mester életének 66-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 24-én délután 4 órakor lesz, a Szent Anna u. temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Szokmári Imréné szül. Majorosi Julianna 25 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 23-án délután 3 órakor lesz Olajút 25. sz. gyászhatól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Schneider Andrásné szül. Képes Teréz 55 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 23-án délután 3 órakor lesz, a Várad utcai temetőhöz, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad utcai temetőbe. A temetést Fehértől tem. váll. rendezi.

Csendes Gyula gazdálkodó életének 40. évében elhunyt. Temetése f. hó 24-én d. e. 11 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad utcai temető halottasházától, a Várad utcai temetőbe. — A temetést Dankó emetkezési váll. rendezi.

— A Debreceni Vadásztársulat, tagjai részére, folyó hó 26-án, vasárnap délután hat órakor a nagyeserei vadászaknál, özvacsorát rendez, a részvételre jelentkezni lehet Király István pénztárosnál.

— Megbotlott a sínek mellett kifeszített dróthoz és kifecamodott a lába Tegnapi délután három óra felé egy Sügös Andrásné nevű asszonyt akart menni az epreskerti faraktár mellett húzódo síneken. Amikor a sínek mellett kifeszített drótot kereszttel akarta lépni, megbotlott és elesett. Amikor fel akart állani, nem tudott, mert a lábát annyira megütötte, hogy nem is tudott ráállani. A környékbeli telefonáltak a mentőkért, akik Sügös Andrásnét beszállították a sebészeti klinikára. Ott megvizsgálták és kiderült, hogy a bokája ficamodott ki. Állapota nem súlyos, éppen ezért Nyil ucca 44. szám alatt levő lakására szállították.

— Házasságkötések. Az állami anyai könyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Csontos Pál—Vékony Erzsébet. Acél Mihály—Frank Lili.

Milodin

SZEPLŐ-VIZ

3 nap alatt a szeplőt eltünteti.

1 üveg

1 P 50 fill. és 2 P 80 fill.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Újság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sport híreket.

— A volt 39-es gyalogezred bajtársi szövetsége felhívja tagjait, hogy vasárnap délelőtt fél tízenkéntől órákor az ezred emlékművének ünnepélyes megkoszoruzásán testületileg jelenjenek meg.

— Debreceni néprajzi specialitások kiállítása a dalosversenyen. A júniusi debreceni dalosünnepség méretei mind nagyobb arányokat öltenek. A társadalmi nagybizottság elhatározta, hogy a dalosversennyel kapcsolatban debreceni specialitásokból külön kiállítást is rendez. A kiállítás június hó 23-án nyílik meg a Szentanna uccai népiiskola összes helyiségeiben s az udvaron. A rendezőség most, az a kérelmet terjesztette a városi tanács elé, engedje meg, hogy a Déri múzeumból a néprajzi tárgyakat is kiállíthassák. Ezek a tárgyak annak idején a székesfehérvárosban a néprajzi múzeum kiállításán is nagy tetszést keltettek.

— Tolókocsiban bejárta Európát és hazatért. Az utóbbi időben egyre szaporodó világtúrázó sorában bizonyára nem az utolsó helyet foglalja el Korom József gazdasági intéző. Korom József 64 éves volt, amikor egy kis tolókocsiban elindult az európai körútrára. A tolókocsit azért választotta közlekedési eszközül, mert más-különben nem tud jární, — egy bal- eset alkalmával ugyanis mindkét lábát tőlől lementették. — Így indult el a magahajtotta és zászlókkal fel- díszített kis kocsiján szeptember hó elején a vállalkozó szellemű ember. Magánosan ment. Először Bécsbe látogatott el, onnan Prágába ment, be- járta Németországot, Franciaországot, Olaszországot, Svájcot, Monte Carlot is megnézte és sok-sok kaland után most hazatért. A láb nélküli utazót nagy ovációban részesítették.

— Olaszországban tilos a szépség- verseny. Az olasz kormány a prefek- tusokhoz körendeletet intézett, amely- ten betiltott mindenféle ugynevezett szépségversenyt azzal, hogy az ilyen szépségversenyek veszedelmesen izgat- ják a női hiúságokat és igen komoly intézmények paródiái.

— Majom a választóirodában. Lon- donból írják: A délangliai Camber- wellben egy majom megszökött tulaj- donosától és váratlanul betört a város házába, ahol éppen választás volt. A fremört, aki szembeszállt vele, a majom egy csapásra leterítette s az elnök, akit a karján megharapott, kénytelen volt menekülni a pódiumról. Ezután nagy vadászat indult meg a majom kézrekerítésére, de a szöke- vény állatnak sikerült elmenekülnie. Csak másnap találták meg a falu templomában, ahol a padok alatt bújt meg.

Milodin

JÉGPOR

hónali és lábizzadást megszünteti.

1 doboz 1 pengő.

Jeczenky A., Kossuth-u. 1. sz.

r Lapunk előfizetői és olvasói óriási kedvezményrel egy negyedévi 4 pengő helyett 2.80 pengőért kaphatják Far- kas Imre és Pólya Tibor rendkívüli tartalmas szépirodalmi és művészeti havi folyóiratát, a „Magyar Maga- zin”-t. Fizessen rá elő a kidőhivata- lunkban.

— Új érzéketlentést eljárás. Lon- donból jelentik: Ortiz dr egy mexikói orvos, a londoni orvoskongresszuson tartott előadásában kimutatta, hogy a helyi érzéketlentést legsikeresebb és legveszélytelenebb módja az alkohol- nak az érzékrendszerbe való befec- kendezése. Ez egyrészt teljes érzéket- lenséget idéz elő, másrészt nélkülözi a morfiom és más hódítószerek mérgező és veszélyes tulajdonságait. Ortiz dr. az eljárást hetven állaton és három- száz emberen próbálta ki, minden egyes esetben sikerrel. Az angol orvosi körökben nagy fontosságot tulajdoní- tanak az új eljárásnak.

— Születések. — Az állami anya- könyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kovács László Máv. lakatos, 1. Ilona. Dalmi Sándor bérés, leány Piroška. Kovács Sándor földmives, fiu István. B. Tóth István földmives, lány Piroška Siktár Mihály földmives, leány Margit Fzban János földmives, fiu László. Fekete János földbírtokos, 1. Márta. Klein József kereskedő, leány Magda. Dr. Kreiker Aladár egyetemi tanár, fiu Jenő — Dr. Nagy Géza orvos f. Ádám. — Liptai I. kocsis, fiu Sándor. Pozsa András klinikai sz. 1. Erzsébet. Csizmadia József kisbírtokos, f. József Nagy Sámuel posta alt., fiu Sándor. Tóth Elek kovács, fiu Elek. — Grósz Sándor nyomdász, fiu Oskár. Balázs József mérnök, leány Tomara. Sándor Zoltán házmester, f. Zoltán.

— Halálozások. Az állami anya- könyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Hűse János ref. 21 éves, Monostor pályi út 1-a). — Rajcsányi István rk. 66 éves, Derecske. — K. Tóth Róza ref. 20 éves, Karcag.

— Megakarták verni a mezőört a tilosba tévedt jószágok gazdái. Még az elmúlt évben történt, hogy Kozma Buda István és testvére, Kozma Buda András nyiregyházi földmiveseknek a tehene a tilosba tévedt. Mikor a testvér pár ezt észrevette, azonnal az állat után siettek, de akkorra már Varga Ferenc mezőört is észrevette a dolgot s a tilosba tévedt jószágot be akarta vinni a község istállója. Kozmák egy ideig vitakoztak a mezőörrel, de mi- kor látták, hogy szóval nem mennek

Milodin

FOGPASZTA

kitűnően üdít, a fogakat minden- től megvédi.

1 nagy tubus 80 fillér.

sem mire sem, nekiestek kapával két- szer fejbevágták és hátulról többször megszúrták, úgyhogy 20 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A nyiregyházi királyi törvényszék úgy Kozma Buda Istvánt, mint K. Buda Andrást, hatósági közeg elleni erőszak büntette és súlyos testisértés büntette címén 6—8 hónapi fogházra ítélte. Fellebbezés folytán került az ügy a debreceni királyi ítélőtábla Olált- tanácsa elé. A tábla hatósági közeg ellen elkövetett erőszak büntetést vétség- gé minősítette le és így a büntetést is leszállította. Kozma Buda István 2 hó- napi fegyházat kapott, a másik pedig mivel lopásért már büntetve volt 3 hónapi fogházat kapott.

— Ferenc József volt komornyikja betörőbandát szervezett Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik: A rendőrség tegnap elfogta Dajka István ismert be- törőt, aki nemrég került ki a szegedi Csillagbörtönből. Dajka ekkor Kolozs- várott telepedett le és betörőbandát szervezett cinkostársaival. Borbély Istvánnal, Ferenc Józsefnek itt élő, volt első komornyikjával együtt. A betörőbanda rendszeresen fosztogatta a város üzleteit és műhelyeit, az utób- bi napokban kifosztottak egy könyv- kereskedést és három főtéri üzletet.

— Halálos villámesapás. A Nyiregy- háza vidékén a napokban toboit vihar halálos áldozatot is követelt. A villám a pozsonyi úton lesújtott egy tanyaépületbe, ahol hat munkás tar- tózkodott. A munkások közül Szomor- neki Miklóst agyonújította a villám, a többiek égési sebeket szenvedtek.

— Agyonrugta a tehén. Tarász A. 63 éves dombrádi gazdát hasbarugta egy tehén. A súlyosan sérült embert beszállították a nyiregyházi Erzsébet kórházba, ahol azonban csakhamar belehalt sérüléseibe.

Szerkesztői üzenetek

Nyári ruha. Kérdése a következőkép hangzik: a kereskedőnél négy nappal ezelőtt vásároltam r.öi ruhát. Az árát 115 pengőről 95 pengőre alkudta le. Tegnap ugyanazt a kész ruhát látta egy másik kereskedőnél alku nélkül 65 pengőért. Kérdi, hogy árdrágítónak tartja-e a kereskedőt és mit tehetne ellene? A kérdést nem lehet könnye- den elbírálni, az azonban bizonyos, hogy teljesen céltalan volna az illető ellen árdrágításért feljelentést tenni, mert hisz az árdrágításról szóló jog- szabályok kizárólag közszükségleti cik- kekre vonatkoznak. Aztán meg azt is figyelembe kell venni, hogy egyes ke-

Milodin

HAJGENERATOR

az ősz hajnak visszaadja az ere- deti színét.

1 nagy üveg 2 pengő.

reskedők a csódtömegeket vásárolják össze és az így szerzett árukat lénye- gesebben olcsóbban adhatják. Van olyan eset is a mai nehéz viszonyok között, hogy a kereskedő csakhogy pénzhez jusson beszerzési áron alul is árul. Az egész esetből legfeljebb azt a tanulságot tessék levonni, hogy vásár- lásainál máskor legyen körültekintőbb és több üzletben érdeklődjön meg a ki- vánt áruk árát. Utólag feljelentést tenni nem érdemes.

Egy olvasó. Amennyiben fehérenemű himzéssel rendszeresen, keresetszerűleg kíván foglalkozni, úgy bizony ipart kell váltataria. Ha beadta az iparenged- ély iránti kérvényét, már megkezd- heti a tevékenységét. Az, hogy a lapba hirdetés telt közzé, természetesen nem jelent kihágást. Az egységes párt központi irodájának címe: Ferenc Jó- zsef-ut (Piac ucca) 26. első emelet.

A cirkusz környékéről. Színesebb, elevenebb riport alakjában kellett volna megírni, így nem használhatjuk.

Bűnhődés. Ennek nem tudjuk sorát ejteni, tökéletesebb kidolgozást ké- rünk.

Ha fáj szívünk. Még nem vált be. Petőfi Sándorhoz. Gyerge próbálga- tás, mi nem tud felemelkedni a ma- gyar poétakirály nagyságához.

Magyar ima. Szép gondolatok, de a kifejezések nem mindenben alkalma-

sak a vers művészi közléséhez.

Magyar tavasz. Öntől már jobb ír- sokat kaptunk, ez nem sikerült.

Rezignáció. Értékes gondolatokbar, gazdag írásának egyetlen hibája van, az, hogy hosszú. Rövidebb lélegzetű dolgokat szívesen vesszünk.

A bajtárs menyasszonya. Még any- nyira sem sikerült, mint az eddigi ír- saí.

Édesanyám. Prózái írása jörni fog. Nem közölhető írások. Bucsú Deb- recenből. — Győri emlék. — Tavasz. — Remény. — Orgonavirágzás.

Bihari. Szíveskedjék rövidebb léleg- zetű írásokkal felkeresni hennünket, mert ma az az elvünk, hogy minden- ről mindenkinek.

G. M. Eddig még minden alkalom- mal üzentünk, csodálkozunk rajta, hogy csak egy alkalommal talált üze- netet. A küldött levelet bizonyára megkapta már.

Barry Márta. A nagy örömehez mi is szívből gratulálunk és sok jót kívá- nunk.

Ötszobás

parkettás minden mellékhelyiség- gel ellátott modern lakás kiadó. — Megtekinthető kizárólag délután 3 —fél 4 között. Király-utca 4. szám. II. emelet.

— Fizessen elő a Debreceni Hétfői Ujságra!

Milodin

KÖLNI VIZNÉL

kellemesebbet nem használt.

1 deka 32 fillér.

11381—929. VII.

VERSENYTARGYALÁSI HIRDETmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa a város belterületén, a Honvéd, Ba- ros, Nyil, Csemete és Dózsa utcákon 1929. év folyamán foganatosítandó kiskő és aszfalt burkolatozási mun- kálatok biztosítására, úgy az anyag szállítására, mint a munka végzé- sére, nyilvános, zárt ajánlati ver- senytárgyalást hirdet.

Ajánlat teendő:

1. A Honvéd utcán 6500 négyzet- méter bazalt kiskő burkolatra.

2. A Baros utcán 3200 négyzetmé- ter aszfalt burkolatra.

3. A Nyil utcán 5300 négyzetméter aszfaltburkolatra.

4. A Csemete utcán 1800 négyzet- méter aszfaltburkolatra.

5. A Dózsa utcán 3040 négyzetmé- ter aszfaltburkolatra.

Ajánlat csak a kiadott ajánlati űrlapokon tehető.

A kiírási művelet a műszaki ügy- osztályban (Rendőrségi épület, Kos- suth utca 20. sz. III. em. 106. szám alatt) kapható, 6 pengő befizetés el- lenében, a hivatalos órák alatt.

Ajánlatok zárt, lepecsételt boríté- kban, „Ajánlatok a Honvéd stb. utcák burkolási munkálataira” fel- irattal, a polgármesteri hivatalba adandók be, 1929. évi június hó 12. napján, d. e. 11 óráig.

Ajánlatok felbontása ugyanezen napon déli 12 órákor, a városháza tanácstermében.

Debrecen, 1929 május hó 16-án.

Városl tanács.

Női kalap

ujdonságok érkeztek a

Csillag kalapszalomba

Csapó ucca 5.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A Debreceni Gazdasági Egyesület választmányi és közgyűlése

A nemesített vetőmagvak fokozottabb állami ellenőrzését kívánják a debreceni gazdák.

A Debreceni Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya 20-án, hétfőn délelőtt ülést tartott a Polgári és Gazdakör helyiségében a tagok nagyszámú jelenlétében, Jóna István g. e. elnök elnöklése alatt. A választmány az ismertett pénztári jelentést elfogadásra ajánlotta a közgyűlésnek. A hirdett horthobágyi katonai lóvásár időpontját június 8-ra tűzte ki. — Egyik választmányi tag indítványára foglalkozott a gyűlés azokkal a családokkal, amelyek az utóbbi időkben a gazdákat a nemesített vetőmagvak rendelkezésével kapcsolatban érzékenyen érintettek s elhatározatot, hogy felterjesztéssel fordul az egyesület a földművelésügyi kormányhoz, amelyben a növénynemesítő vállalatok fokozottabb ellenőrzését s a forgalomba hozandó összes nemesített vetőmagvaknak állami ölmézőzését kéri.

A választmányi ülés után folytatódott az egyesület az évzáró közgyűlése. Az egyesület múlt évi működéséről szóló titkári jelentést a közgyűlés egyhangú határozattal elfogadta s elhatá-

rozta annak kinyomatását s az egyesületi tagok és a társadéklépviseletek részére való megküldését. Ugyancsak egyhangúlag elfogadta a közgyűlés a betérjesszített pénztári jelentést, zárószám-adásokat és költségelőirányzatot. — Csáky János eddigi lótenyész-bizottsági elnöknek, ki ezen tisztségéről lemondott, köszönetet szavazott a közgyűlés eddigi tevékeny munkásságáért s utódjával közfelkiáltással egyhangúlag Pásztor Ferenc okl. gazda, választmányi tagot választotta meg, ki a bizalmat megköszönve, ünnepélyes ígéretet tett arra, hogy minden igyekezetével s képességével arra fog törekedni, hogy fontos hivatását közmegegyezésre töltsse be. A lótenyészbizottságba megválasztotta a közgyűlés ugyancsak egyhangú határozattal dr. Veress Géza gazd. tanácsnokot és Csáky János választmányi tagot, számvizsgálóvá Csáky János választmányi tagot, igazgató-választmányi tagokká pedig dr. Veress Géza gazdasági tanácsnokot, Nagy József és Zöld László egyesületi tagokat.

Új rendelet a selyemárak fényüzési adójára vonatkozólag

Csak az a selyem esik fényüzési adó alá, a már beszerzett és bejelentett készletből, amelynek méterenkénti beszerzési ára nyolcpengőt meghalad.

A pénzügyminiszter ur a lapok híradása szerint 40.000 pengő Török olyan ötletek jutalmazására, amelyek az adóadminisztráció egyszerűsítését célozzák. Anélkül, hogy a jutalomra pályáznánk, az a javaslatunk volna, hogy mielőtt egy rendeletet kibocsátanak, hallgassák meg az érdekképviseleteket. A selyem fényüzési adójára vonatkozó rendelet toldozása, feldozása a legfényesebb példája annak, hogy hogyan nem kell rendeletet csinálni. A Budapesti Közlöny 1929. évi március hó 24-iki számában megjelent 35.000—1929. sz. rendelet rövid életben léte óta kétszeres módosításon ment keresztül, amely módosításokat az adózók és az adóügyi közigazgatás már az eredeti rendeletben szívesen vett volna és sem a adózóknak, sem a közigazgatásnak több munkát nem okozott volna.

Megemlékeztünk már arról, hogy a 35.000—1929. sz. rendelet annyiban tartalmaz az érdekeltség szempontjából könnyítést, mert a selyemáraknál megszüntette a kiskereskedelemben való lerovási módot és ehelyett a fényüzési adót a gyártás helyén, illetve behozatal esetén a vámánál rovatja le. De a rendelet megnehezítette a selyemárak terhéért, mert ahelyett, hogy az érdekképviseleteknek arra irányuló kérelmét teljesítette volna, hogy az eddig 8 pengőben megállapított értékhatárt emeli, még a 8 pengős értékhatárt is eltörölte, amely intézkedés nemcsak a kereskedőket, hanem az olcsóbb selyemszövetek drágítása miatt a fogyasztók közönségét is sújtotta.

Az érdekképviseletek folyvást megújuló kérelmét végül is a pénzügyminiszter ur teljesítette és f. hó 19-én megjelent 58.216. sz. rendeletében sz. mondotta azt, hogy „nem kell leróni a fényüzési forgalmi adót a bejelentett készletbe felvett olyan selyemszövetek után, amelyeknek méterenkénti beszer-

zési ára (forgalmi értéke) 8 pengőnél kisebb”.

E rendelkezés végrehajtása úgy történik, hogy a forgalmi adóhivatalok a megtörtént bejelentéseket felülvizsgálják. A felülvizsgálás eredményeként minden bejelentő fog kapni egy végzést, amelyben a bejelentővel a forgalmi adóhivatal a számítások közlése mellett köteles közölni, hogy a levonás után mennyi az általa még fizetendő fényüzési forgalmi adó összege. Ha a fényüzési adót a bejelentő már befizette s a felülvizsgálás eredménye szerint túlfizetés mutatkozik, úgy a túlfizetett összegét részére haladéktalanul vissza kell utalványozni.

Amikor ezt a kereskedelmi és ipari érdekeltséggel közöljük, sajnáttal kell megállapítanunk azt, hogy a rendelet csak a múltat vonatkozik és a jövőre nézve értékhatalmi nem állapít meg Minden eredményért kemény küzdelmet kell folytatni, holott a mai rendkívül nehéz gazdaság, helyzetben várható a kereskedelmi és ipari érdekeltség azt, hogy létszei nagyobb megértésre találjanak.

A debreceni törvényszék irodaszerek és papírzsükséglete versenytárgyalást hirdet

A debreceni kir. törvényszék irodaszerek és papírzsükséglete szállítására versenytárgyalást hirdet, melyre a pályázatokat június hó 24. napján déli 12 óráig, zárt borítékban kell benyújtani. Bapatpénzül az ajánlati összeg 5 százalékat kell letétbe helyezni, vagy megfelelő értékű értékpapirokban kell az adóhivatalnál elhelyezni. A meg nem felelő, vagy megkésztett pályázatot figyelembe nem vesszük. — Az ajánlatokat június hó 25-én délelőtt 12 órákor fogják felbontani. A szállítási feltételek és a szerződéstervezetek a kir. törvényszék irodaigazgatójánál megtekinthetők.

Debreceni termény és takarmányvásár

Egy pengővel esett a tengeri ára.

Terményvásárbán a felhozatal 12 szekér volt. A vásár nem volt nagyon élénk. A búza ára lefelémenő irányzatot mutat. dacára annak, hogy a vetés 80—90 százaléka kifagyott. — A tengeri ára is esett 1 pengővel. — A búza kifagyása következtében igen sok a tengeri vetés és a mostani időjárás is nagyon kedvez neki. Ha az időjárás tovább is kedvez, akkor nagy bőség lesz a tengeriménben annyira, hogy a nagy mennyiséget nem tudják raktározni, mert ke-

vés lesz a göré. Ennek következtében az árak is esni fognak. Árak: búza 24.50—25, rozs 22.50—23, árpa 25—26, zab 26—27, tengeri 28—29, pengő mázsája.

Takarmányvásárbán a felhozatal: szálal takarmányban 75—80, répa 4 szekér. A vásár 7 órákor kezdődött, nagyon lanyha volt és néhány szekér nem kelt el. Árak: lucerna 13—17.50, széna 12—14.50, lóhere 14—16, búkköny 9—13, száma 4—5, cukorrépa 5—5.50 pengő mázsája.

Debreceni piaci árak

A zöldségpiacon az ünnepek után a forgalom kissé hanyatlott. A felhozatal azonban igen erős volt. Az esőzések következtében a friss zöldségek mennyisége igen megnövekedett.

A baromfi piacon a felhozatal szintén nagy volt, az árak azonban estek, mert a kereslet hiányzott.

A gyümölcs piacon a felhozatal mindig csekély.

A tej és tejtermékek piacán az árak erősest, mert a felhozatal nagy volt.

Zöldségpiaci árak: fehércaposzta 100, sárgarépa 30, petrezselyem 80—100, burgonya 16—30, borsó 160, ve-

reshagyma 10—16, dughagyma 40—50, bab 100 fillér kilója; saláta 3—10, retek 6—10, gomba 10, sóska 5—6, zöldhagyma 8—10, uborka 30—100 fillér darabja, csomója vagy tányérja.

Baromfi piaci árak: tyúk 10—11 fillér darabja, tyúk 5—6, csirke 2.80—4 pengő pária, liba 2—2.30, kacska 2—2.10, tyúk 160—180, kappan 2—2.20, pulyka 1.40—1.30 pengő kilója.

Gyümölcsárak: alma 60—200, dió 160, szilva 100.

Tej és tejtermékek árai: tej 28—32, turó 100—120, vaj 500—600 fillér literje, illetve kilója.

Áresés a terménytőzsdén

A gaboratózsdén rendkívül izgalmas volt az üzletmenet, főleg a határidő piacon, ahol ma újabb lényeges áresések keletkeztek. Az áresés méreteiről fogalmat alkothatunk, ha összehasonlítjuk a mai árakat a tegnapiakkal. Ebből az összehasonlításból ugyanis kitűnik, hogy a határidő piacon

a búzánál 50—60, a rozsnál 50, a tengerinél 50—70 filléres áresések keletkeztek.

Tőzsdéi körök vélekedése szerint elsősorban egzekúciós eladások okozták a nagy lanyhulást. A napok óta tartó erős lanyhulás következtében ugyanis a bizományosok tömegesen kértek be pótfedezetet vidéki ügyfeleiktől és akik a megállapított határidőig nem tettek eleget ennek a felszólításnak, azoknak a terhére kényszer utján adták el a kötéseket.

Voltak ezenkívül olyan lebonyolítások is nagy számmal, amelyeket önként adtak a felek. A helyzet ugyanis az, hogy

a meleg esőzésekkel kapcsolatban mindenfelé optimistikusabbán vélekednek a terméskilátásokról.

Készárúzet hivatalos árjegyzései:

Buza: tiszai 77 kg-os 23.75—23.90, 78 kg-os 23.90—24.15, 79 kg-os 24.20—24.35, 80 kg-os 24.45—24.60, ftiszai 77 kg-os 23.25—23.40, 78 kg-os 23.40—23.65, 79 kg-os 23.70—23.90, 80 kg-os 23.90—24.10, fejemegyei 77 kg-os 22.70—22.90, 78 kg-os 22.90—23.15, 79 kg-os 23.20—23.35, 80 kg-os 23.40—23.50, dunántúli 77 kg-os 22.70—22.90, 78 kg-os 22.90—23.15, 79 kg-os 23.20—23.35, 80 kg-os 23.40—23.50, pestmegyei 77 kg-os 22.70—22.90, 78 kg-os 22.90—23.15, 79 kg-os 23.20—23.35, 80 kg-os 23.40—23.50.

Rozs: pestvidéki 19.50—19.70, egyéb 25.25—25.50, takarmányárpa I. 24.75—25.20, felsőmagyarországi sörárpa 27.00—27.75, egyéb sörárpa 26.25—27.00, tiszai tengeri 28.25—28.50, egyéb tengeri 26.20—26.30, zab I. 23.00—23.60, zab II. 22.50—22.75, korpa 16.50—16.75.

A határidőzet hivatalos árjegyzései: Magyar buza: május 22.60—22.50 (22.45), október 24.15—23.93

(23.96), március 26.00—25.68 (25.76). Magyar rozs: október 20.65—20.44 (20.51), március 22.02—21.80 (21.90). Tengeri május 25.35—25.10 (25.15), július 25.98—25.60 (25.60).

Vendéglők figyelmébe!

A titkári hivatal értesíti a szakosztály élelmezést vállaló tagjait, hogy a dalosverseny ügyében a delegáltakhoz intézendő levelek elkészültek és átvehetők a titkári hivatalban. Kandia ucca 4b. Telefon 5—18. (Könyvtári Szakiroda.)

A debreceni kir. törvényszék versenytárgyalási hirdetménye tüzelőanyagra.

A debreceni kir. törvényszék versenytárgyalási hirdetményt tett közzé, melynek alapján 20—21 vagon tüzfát és 33—34 vagon hazai szenet nyilvános versenytárgyaláson kíván beszerezni. A versenytárgyalásra beérkező ajánlatokat zárt borítékban a kir. törvényszék elnökéhez június hó 24-én délelőtt 12 óráig kell beküldeni. Öt százalékos bánatpénz, vagy óvadékként értékpapír az adóhivatalban letendő. A meg nem felelő ajánlatok, valamint a megkésztett figyelembe nem vettnek. A beérkező ajánlatokat június hó 25. napján déli 12 órákor fogják felbontani. A szállítási feltételek, valamint a szerződési tervezet a kir. törvényszék irodaigazgatójánál megtekinthetők.

A mézárós szakosztály jelentése május hó 10-től május hó 17-ig.

Levdogatott: Nagy marha 124 darab, növendékmarha 23 darab, borju 210 darab, bárány 724 darab, ló és csikó 22 darab, összesen 1203 darab. — Bőrárak: Tarka marhabőr 35 kg-ig 1.10 P, 49 kg-ig 1.00 P, magyar bőrrök 35 kg-ig 1.00 P, 49 kg-ig 0.90 P, Borju bőrrök 1.80 P. Nehezebb bőrrök iránt nem volt érdeklődés. — Husárak: I. rendű marhahus 2.00, II. rendű marhahus 1.60, I. rendű borjúhús 2.40, II. rendű borjúhús 2.00, bárányhús eleje 1.00, hátulja 1.20.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Újság. Közli az összes vasárnapi csempényeket és sporthíreket.

SPORTHIREK

A Bocskay négy napos turájának története

Pozsonyban tombolva ünnepelte a közönség a debreceni fiukat és vállalt vitte ki a játékosokat.

Szombaton reggel hét órakor a gyorsul utazott el a Bocskay csapata turájára. Szombaton este érkezett meg Szombathelyre és vasárnap a kisassal küzdő Sabariával játszott le hajnoki mérkőzését. *Eredmény 3:1 (1:0) a Sabaria javára.* A Bocskay ezen a mérkőzésen igen gyengén játszott, a balszerencse is üldözte, ennek köszönhető a vereségét. Mikor a Bocskay Pozsonyba érkezett másnap reggel és megtudták az eredményt, nevetve jegyezték meg: *Nem hisszük az eredményt, vagy ha igaz, akkor lefeküdték a Sabariának az urak.* Hasonló véleménnyel fogadták idehaza is a megérkező Bocskay játékosokat. Pedig lefekvésről, lazulásról szó sem volt. Mindössze gyengén ment a játék a Bocskaynak; az igaz, hogy a vereségen nem nagyon busultak a játékosok, de még a kísérők sem. A Sabaria meg és a szombathelyi közönség hihetetlen boldog volt.

A csapat a szombathelyi mérkőzés után Győrben aludt és hétfőn reggel érkezett meg Pozsonyba, ahol a Bratislavával játszott. A pozsonyi cseh csapat nemzetközi viszonylatban is kitűnő együttes. A Hungáriát 2:0, Ujpestet 5:2-re verte meg. Pünkösdi első napján meg a prágai Viktória Ziskovval, amely a Hungáriával 2:2 arányban végzett és csak 3:2 arányban kapott ki. A Bocskay szenzációsan szép játék után 7:4 arányban győzte le a csehek büszkeségét, a Bratislavát.

Maga a játék lenyűgözően szép volt. A Bocskaynak kitűnően ment s mezőnyben és a kapu előtt is szenzációsan szép dolgokat produkáltak. S mikor az első percekben bravuros csatlárjáték után Zemler hatalmas kapufát lö, a közönség felfigyel: *Ezek a debreceni fiúk nagyon tudnak. Három klasszissal jobbat a prágai Viktória Ziskovnál.* És a közönség tombolva ünnepli a debreceni csapatot, mikor az első félidő 25-ik percében Vincze kapásból a felső sarokba vágja Keviczki beadását. 1:0 a félidő.

A második félidőben még jobb a Bocskay mint az elsőben. Csupán a védelem hagy ki néha-néha. A második percben Teleki hatalmas lövése kapufélfárról pattan gólba. 2:0. A közönség újra tombol az örömtől. Most a Bratislava is belefekszik és Solar a meglepett védelem mellett gólt ér el. 2:1. A Bocskayt újabb támadásokra ösztönzi a gól, kornert ér el és Teleki újra a hálóba teszi a labdát. 3:1. *lanen kezdve a legizgalmasabb mozi-filmmel vetekszik a mérkőzés. Szébbnél-szebb akciók, gyönyörű támadások mindkét részről, hullámzó, erős iramu, változatos küzdelem.* Újra a csehek érenek gólt, igaz, hogy leszállásból, a magyar származású Bulla révén. 3:2. A Bocskay ismét erősít, Markos fut le a jobbszéler, és már hálóban a labda. 4:2. A csehek is hatalmas támadással válaszolnak és a tévővázó Hübnert választják a harmadik gól. Újra Bulla a góllövő. 4:3. Most a Bocskay szóhoz sem engedí jutni a Bratislavát, percenkint ostromolja a kaput és Zemler az 5-ik, Markos a 6-ik, majd újra Markos a 7-ik gólt lövi. *Igaz, hogy az utolsót leszállásból, de hát ez a cseheknél is megcsent.* 7:3-ra vezet a Bocskay, de a Bratislava nem adja fel a küzdelmet és az utolsó

percekben a kitűnően játszó Bulla Priboly passzából szépít az eredményen. 7:4.

Vége a mérkőzésnek. A közönség berohan a pályára, összevisszacsókolja a debreceni fiukat, boldog, aki megszoríthatja a kezüket s *Telekít, Zemlert és Markost vállain viszi ki az ujjongó tömeg. S ez nemcsak a magyarok, de a németek, csehek, tótok is hatalmas ovációban részesítik a debreceni fiukat.* Az ünneplés csak fokozódik, mikor autón szállásaira hajtanak. A magyar futball hírvét, amelyet a Hungária, Ujpest és több más csapat veresége erősen megtépzott, a Bocskay állította helyre Pozsonyban. Külön elismerését fejezte ki a magyar konzulátus nevében dr. Szilágyi József, a követség tisztviselője, aki szintén végig drukkolta a mérkőzést.

Kedden reggel a bécsi hajóval tért vissza a Bocskay legénysége. A hajót, a Dunán bár esett az eső, felejthetetlen szép volt. A hajón kedves ismerősökkel utaztak. Komáromnál a debreceni piarista gimnázium tanulmányúton levő csapatjával találkoztak, akik Tihanyból jöttek és Esztergomba mentek. A debreceniek találkozása megkapó szép volt. Majd Esztergomnál a debreceni Svetits polgári iskola kis növendékei szálltak fel két apáca vezetésével és ezek szintén. Budapesten szálltak ki. Kedden este fél 12 órakor ültek újra vonatra a Bocskay játékosai és szerdán reggel érkeztek Debrecenbe.

Valamit a játékosokról. Szombathelyen nem igen ment senkinek sem a játék. Egyedül Mertin, Molnár, Teleki az, akinek még valami sikerült. Pozsonyban a csatársor szenzációs volt, Teleki, Zemler, Markos válogatott formát játszott ki, igen jó volt Vincze, állandó jó formát mutatott Mertin, akít úgy látszik a debreceni közönség viselkedése zavar meg, mert máshol mindenütt kitűnő. A halvesorban Ságly, Keviczki egyformán jó volt és a veterán Szolárszky is teljesen megfelelt. A védelemben Molnár jó volt, Hübnert és Deltrich bizonytalankodtak.

A négynapos tura teljes sikerben folyt le. A menedzselés, ellátás kitűnő volt és ez *Beke Barna és Galambos Sándor* vezető kísérők érdeme. A tura és a Bocskay értékes nemzetközi győzelme első eredménye: *a Bocskayt újabb turára hívják. első sorban is Prágába, Tepliczbe.* A Bocskay valószínűleg Péter-Pálkor tesz eleget a meghívásnak és bizonyára ott is diadalra viszi a magyar színeket. (T. L.)

A TAVASZI SZEZON LEGÉRDEKESEBB KÜZDELMÉT IGÉRI A VASÁRNAPI BOCSKAY—BUDAI 33-as MÉRKŐZÉS.

A pünkösdi ünnepek után vasárnap ismét teljes erővel indul meg a küzdelem a ligabajnokságért. — Dacára az előrehaladott szezonnak, még úgy a bajnokság, mint a kiesés kérdése nyílt és így szinte valamennyi mérkőzés döntő befolyással bír a tabella végső kialakulására. Az ünnepek alatt lejátszott két bajnoki mérkőzés a tabella jelenlegi állásán nem változtatott, mert a Ferencváros győzelmével a tabella élén áll ugyan és két ponttal vezet a Hungária előtt,

azonban a Hungária két mérkőzéssel kevesebbet játszott és így a Ferencváros előnye csak látszólagos. A tabella végén a Sabaria győzelme a Bocskay fölött már nagyobb jelentőséggel bír az utolsó hely kialakulására. A Sabariának jelenleg 9 pontja van a Budaiak 12 pontjával szemben, akik viszont két mérkőzéssel többet játszottak, mint a szombathelyiek. Ilyenformán a Sabaria még behozhatja a budai csapat három pont előnyét. — Ezek után érthető, hogy a vasárnapi Bocskay—Budai 33-as mérkőzés a budaiak szempontjából rendkívül jelentőséggel bír. — A Harminchármas az ünnepek alatt Bécsben 1:1 eredményt ért el a Rapid ellen, ami arra mutat, hogy a budai csapat most nagyon jó formában van. A Bocskay a Sabaria ellen igen mérsékelt formát játszott ki, amit azonban a Bratislava elleni jó játékával kicorrigált. Ilyenformán a vasárnapi mérkőzés nemcsak a pontokért menő izgalmas harcot, de a két jóformában lévő csapat szép küzdelmét is fogja eredményezni.

3414—1929. szám.

üzlethelyiség bérbeadási hirdetmény

Balmazújvároson, a község háza épületében levő üzlethelyiségek (hét) 1929. évi június hó 13-án délelőtt 9 órakor, nyilvános árverésen, 6 évre bérbe adatnak. Árverési feltételek a község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtudhatók, vagy kívánatra posta útján díjtalanul megküldetnek. Balmazújváros, 1929. évi május hó 10.

Községi előjáróság.

13185—13106—13184/929. I.

Utóajánlati árverés

a kincseshegyi házhelyekre.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a május 1-én tartott árverés eredménye ellen a Huszár Gál u. 2. sz. Szegedi Gergely u. 6. sz. és a Kincseshegy u. 8. sz. telkekre e hó 28-án, kedden d. e. 9 órakor a város háza tanácstermében utóajánlati árverést tartatnak.

A május hó 1-i árverésen a jelzett telkekért a következő legmagasabb árak ígértettek:

Huszár Gál uca 2. számú teleknél ölenként 15 pengő.

Kincseshegy uca 8. számú teleknél ölenként 3 pengő.

Szegedi Gergely uca 6. sz. teleknél ölenként 1.50 pengő.

Az utóajánlatokat tevők ezen árnál 10 százalékkal magasabb utóajánlatot tettek.

Az árverésen bárki résztvehet, aki 150 pengő bánatpénzt az árverelő bizottságnál letétbe helyez.

További utóajánlatnak helye nincs. Kelt Debrecen szab. kir. város tanácsától 1929. évi május hó 22-én.

A Városi Tanács.

12797—1929. II.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa nyilvános pályázatot hirdet I. 6600 fm. ter használt vasuti sín és kötszerek, II. 9. csoport használt vasuti váltó és keresztezések szállítására.

A részletes szállítási feltételek költségvetési és ajánlati mintaúrlap Debrecen sz. kir. város erdészeti és gazdasági igazgatóságánál szerezhetők be.

Az írásbeli ajánlatokat a rendelkezésre bocsátott ajánlati és költségvetési mintán kell kiállítani és ezeket, vala-

mint mellékleteit magyar nyelven szerkesztve pecséttel ellátott sértetlen borítékban Debrecen sz. kir. város tanácsának 1929. évi június hó 8. napjáig, déli 12 óráig kell beadni vagy ugyanoda címzve, postára adni oly időben, hogy az ajánlat a fentebb megálapított határidőig a nevezett helyre beérkezzen. Elkésve érkezett, távirati, nem megfelelően felszerelt s végre utóajánlatok vagy utólagos engedelmények nem fogadhatók el.

A boríték következőképpen címezendő:

„Ajánlat használt vasuti sín és kötszerek, használt vasuti váltók és keresztezések szállítására Debrecen sz. kir. város tanácsának, Debrecen”.

A költségvetési mintába tartozik az ajánlattevő az egységárakat kiírni és ezek alapján a vállalati összegeket kiszámítani és ezt betűkkel és számokkal az ajánlati mintában kitenni.

A költségvetési és ajánlati mintában javítások nem eszközölhetők. A meg nem felelő a költségvetési és ajánlati minta nyomtatott szövege után „Megjegyzések” alakjában helyesbítendők s ugyanott sorolandók fel a szükségesnek talált változatok is.

Ajánlattevő tartozik az ajánlati és költségvetési mintát sajátkezűleg s a szállítási feltételeket, valamint az ajánlatnak minden más mellékletét sajátkezűleg aláírva ajánlatához csatolni. Ajánlat tehető a költségvetési mintában I—II. részek alatt felsorolt részek bármelyikére külön is.

Ajánlatozó köteles a vállalt összeg 5. azaz öt százalékát, mint bánatpénzt készpénzben, vagy takarékpénztári betétkönyvben Debrecen sz. kir. város házipénztárába letenni és erről szóló letéti jegyet, vagy hiteles másolatát az ajánlatához mellékelni. A beérkezett ajánlatok 1929. évi június hó 8. napján, délután 1 órakor fognak Debrecen város háza kis tanácstermében felbontotni, mely eljárás az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Debrecen sz. kir. város tanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson, hogy az I—II. alatti részeket együttesen egy vállalkozónak, vagy külön-külön más, más vállalkozónak kiadja, hogy az ajánlatokat vissza is utasíthassa és a munkálatot tetszése szerint másképpen is biztosíthassa.

Egyebekben a közszállítási szabályrendeletben foglaltak mérvadók.

Debrecen, 1929. év május 16.

Debrecen, sz. kir. város tanácsa.

13669—1929. I.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY LAKÁS BÉRBEADÁSÁRA.

A városi tanács a Bethlen uca 15. sz. alatt levő és 2 ucai, 1 udvari szoba, előszoba, konyha, élés- és fűkamara, pincéből és autógarageból álló lakásnak 1923 április 30-ig terjedő időre leendő bérbeadására újabb árverést hirdet utóajánlat kizárásával.

A nyilvános szóbeli árverés a város háza tanácstermében 1929. évi május hó 25. szombaton délelőtt 9 órakor lesz.

A részletes feltételek a jog- és pénzügyi igazgatóságnál (város háza I. em. 35. sz.) a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Debrecen, 1929. május hó 21-én.

VÁROSI TANÁCS.

